

Pamatujete na svou bezpečnost?

V rámci prevence se stovky policistů napříč celým krajem zabývali intenzivní kontrolou chodců a dalších nemotorizovaných účastníků silničního provozu. Kontrola probíhala v době snížené viditelnosti, tedy za soumraku, svítání a v nočních hodinách. Jednotliví policisté upozorňovali především chodce a cyklisty na důležitost reflexních prvků a jejich správné použití. K tomuto účelu rozdávali také reflexní prvky v podobě pásek, reflexních tkaniček, kšiltovek, reflexních pouzder na mobil a jiné.

Stále více účastníků silničního provozu dbá na své bezpečí a používání reflexních materiálů se pro ně stalo samozřejmostí. Každý den dochází na silnicích k vážným dopravním nehodám, příčinou řady z nich je nedostatečná viditelnost. Při snížené viditelnosti jsou těmi nejzranitelnějšími bohužel právě chodci, kteří při střetu nejsou ničím chráněni. Řidiči, kteří zranili chodce nebo cyklistu, se shodují na tom, že ho neviděli vůbec nebo příliš pozdě. A právě použitím reflexního prvku nás mohou řidiči vidět už s dvou set metrovým předstihem, což je dle výzkumu dostačující čas pro provedení úhybného manévru.

Během kontrol se policisté zaměřili především na chodce pohybující se mimo obec za snížené viditelnosti. V rámci této dopravně bezpečnostní akce byla věnována pozornost i chodcům ve městech či jednotlivých obcích. Policisté se zaměřili na chůzi po nesprávné straně komunikace, chůzi mimo vyznačené přechody či nerespektování světelného signalizačního zařízení na přechodech pro chodce se světelnou signalizací. I zde porušilo zákon několik desítek lidí. Závěrem připomínáme, že za porušení této zákonem stanovené povinnosti hrozí chodci pokuta do výše dvou a půl tisíc korun.

Moravskoslezští policisté budou i nadále v kontrolách chodců pokračovat, a to v rámci běžné hlídkové služby i větších akcí nárazového charakteru.

Foto: Pavel Vlček

▲ Na vybraných nádražích v kraji je k vidění výstava ostravské zoologické zahrady, jejímž tématem jsou Mláděta. Cestující si tak mohou zkrátit čas při čekání na vlak a dozvědět se řadu zajímavostí z rodinného života zvířat, jejich chovu v Zoo Ostrava nebo ohrožení ve volné přírodě. Do konce března se výstava nachází na nádraží Ostrava-Svinov, v dubnu se přesune do Bohumína, v květnu a červnu pak bude na hlavním nádraží v Ostravě.

Zoo chová přes 4000 zvířat ve více než 400 druzích. Chov některých z nich je v ostravské zoo unikátní v evropském nebo dokonce i v celosvětovém měřítku. Které odchované mládě se v loňském roce stalo doslova senzací? Jak pečují o mláděta nanduové a jak plameňáci? Kolik mláďat orlosupů bradatých vylihnutých v Zoo Ostrava létá ve volné přírodě? To vše a mnohé další se dozvíte na výstavě.

K lékaři i na nákupy. Obyvatelé Bílovce jsou nadšeni z nově zřízeného Senior taxi dotovaného městem.

Již v průběhu tří týdnů, co bylo v Bílovci k dispozici Senior taxi, využily tuto možnost už více než dvě desítky občanů. Ti díky službě, na kterou město pro letošní rok vyčlenilo 200 tisíc korun, ujeli už 400 kilometrů zejména po Bílovci a cestovali také do okolních měst včetně Ostravy.

„Zavedením Senior taxi od 1. ledna 2018 jsme reagovali na dlouhodobý požadavek občanů, zejména imobilních seniorů. Ti si díky tomu nyní mohou zajet například k lékaři, vyřídit si pochůzky po úřadech nebo nákupy. Mysleli jsme přitom i na seniory v místních částech, například ve Lhotce a ve Výškovicích, kde v současné době není k dispozici prodejna potravin,“ konstatuje starosta města Bílovce Pavel Mrva.

MUDr. Růžena Mašková:**O prvenství našich záchytek, o dani, kterou si vybírá alkohol, o probodnutém stehnu džentlmena, o moudrosti zvířat, i způsobu, jak si udělat radost.****MUDr. Růžena Mašková**

Málokdo ví, že tvůrcem protialkoholních záchytných stanic (PZS) v Evropě byl náš profesor Josef Skála. V roce 1963 vybudoval první PZS v Praze U Apolináře jako lékařské zařízení pro krátkodobý pobyt osob intoxikovaných alkoholem. Tato zařízení se osvědčila i tím, že po odeznění opilosti je možno navázat kontakt s pacientem, zjistit jeho problémy a důvody, proč se k nadměrné konzumaci alkoholu uchyluje. To pak může navázat na další léčebné postupy. Leckdy tak lze odhalit i duševní poruchu, která může být příčinou úniku do alkoholických opojení, nebo - což je poměrně časté - deprese. Ty mohou vyústit až do sebevražděných sklonů.

Mimochodem, na Slovensku záchytky zrušili a opilce, leckdy agresivní, vozí do nemocnic, které na to doplácují, stejně jako pacienti. Tamější odborníci tedy pokládají takový krok za nešťastný a rádi by se vrátili k původnímu stavu.

Samotný pobyt v PZS samozřejmě pacienta neléčí a nevyléčí, akorát poskytne informace o pomoci, kterou společnost nabízí. U lidí, kteří se dostanou na záchytku víceméně náhodně, se může jednat o tak nepříjemnou zkušenost, že ji nebudou chtít opakovat. Kdo by však chtěl být častým návštěvníkem PZS, musí počítat s tím, že ho to finančně zruinuje - den pobytu v Ostravě stojí přibližně 2000 korun. Tedy v případě, že pacient zaplatí. Bohužel, zhruba 90% jich neplatí, protože se jedná o bezdomovce a asociály. Je poněkud zvláštní, že ti nemají finance pro svou existenci, ovšem alkohol si vždycky opatřit dovedou...

Je nesporné, že dobrou náladu a vlastní uspokojení je lepší dosahovat prostřednictvím úspěchů v práci, sportu, v pomoci potřebným lidem a jiných bohubilých činnostech, než se orientovat na alkohol. Ten sice může krátkodobě člověka povznést, ovšem nic není zadarmo a alkoholismus si vybírá daň v podobě jak finančního, tak i tělesného chátrání.

Pravdou taky je, že pod vlivem alkoholu lidem neúměrně vzrůstá sebevědomí - a to i ženám, které pak dokonce vládnou i jiným ostřím, než je ostří jejich jazyka. V takových případech jsem ale (z titulu své profese) opakovaně zažila, že muži jsou velkými džentlmeny. Nedávno jsem například vyšetřovala případ, kdy muž tvrdil, že se sám bodnul nožem do stehna. V nemocnici ho ošetřili, a protože byl opilý, skončil na záchytkce - stejně, jako jeho atraktivní partnerka. Ovšem, když tam pacient uvedl, že se bodnul sám, ona se rozčílila, že muž lže, že je na to příliš velký zbabělec a že je jí líto, že ho pořádně nezapíchla... Samozřejmě to bylo předáno policii, která pak zjišťovala, jak ke zranění skutečně došlo.

Předpokládám, že po vystřízlivění si žena uvědomila trestnost svého jednání a s partnerem souhlasila. Je sice těžké soudit, jak se ta situace ve skutečnosti udála, nicméně staré latinské přísloví „In vino veritas“ (Ve víně je pravda) napovídá, že tvrzení ženy v opilosti asi bylo pravdivé.

To je ostatně riziko každého, kdo by chtěl trestný čin páchat v opilosti: nejen, že přesně neprovede, co zamýšlí, ale ještě se nechťeně sám „nabonzuje“.

Co se týká alkoholu, je člověk vůbec zvláštním tvorem v celé živočišné říši. Mimochodem, kdo mě zná, ten ví, že mám ráda zvířata: mám doma dva pejsky a kocoura. A naprostá většina zvířat se vůči alkoholu chová rozumněji, než člověk - který se paradoxně pyšní titulem dvojnásobně moudrý - homo sapiens sapiens. Přitom zvířata odmítají alkoholické nápoje, poznají na to šup, že jim škodí, zatímco člověk dokáže propadnout závislosti na této návykové látce, která ho zbavuje rozumu a probouzí u něho zvířecí vlastnosti.

Ale změňme nyní téma. Nepřipadá vám počasí tak rozhárané, že už ho snad opravdu ovládají lidé pod heslem „poručíme větru, dešti“, ovšem kdekoli, jakkoli a hlavně jinak? V Austrálii plus čtyřicet stupňů, v Americe mínus čtyřicet, do toho povodně, u nás jaro uprostřed zimy... Doufejme, že příroda nakonec nepropadne něčemu, co by se podobalo chaotickým lidským náladám. A nepropadejme jim ani my.

Na závěr vám mohu říci, že má-li člověk špatnou náladu, může pozitivní energii čerpat třeba z úžasného hvězdného nebe, nebo sklonit hlavu k zemi a pozorovat krásu rašící zeleně, včetně nejrůznějších (i polních) kvítků. Stejně tak radost můžeme mít i z toho, že jsme ji udělali zvířátkům, nebo jiným lidem. Takže vám přeji dobrou náladu i radost - a to nejen v rámci Velikonočních svátků.

Trocha humoru

Přijde manžel domů a najde tam ženu ve spodním prádle se železky na rukách. Manžel ji je sundá, žena si sedne na židli a povídá: "Spoutej mě a dělej si, co chceš."

Manžel ji tedy spoutá a povídá:
"Tak já jdu do hospody."

Časopis SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

OSTRAVA!!!

OSTRAVA!!!
 MORAVSKÁ OSTRAVA
 A PŘÍVOZ

 Moravskoslezský
 kraj

HAVÍŘOV

Starostka Petra Bernfeldová: Centrum Ostravy žije

Jako lídr hnutí Ostravak se Petra Bernfeldová stala starostkou centrálního obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Co jí komunální politika dala - a co naopak vzala? „V obecné rovině mohu říci, že mi ta funkce poskytla hodně zkušeností a potvrzení hesla, že devadesát procent úspěchu spočívá v přípravě. Přitom mi jednoznačně vzala spoustu času i soukromí, ovšem to je cena, která - zvláště v komunální politice - není nic mimořádného. A že z toho mám občas hlavu jako „kolo štěstí“? Rozumím spoluobčanům, že tohle je vůbec netrápí.“

Co je tedy trápí ve vašem obvodu?

„Nejčastější nářky jsou na téma, že se centrum Ostravy vytlidňuje. Jenže to už je spíš mýtus, než pravda. S nástupem hypermarketů se totiž změnil životní styl, a to v závislosti na obchodních zónách. Není tedy divu, že v shopping parcích to žije víc (viz třeba Karolina) než jinde. Ale zároveň registrujeme zájem různých firem o nebytové prostory, takže se náš obvod nevytlidňuje. Na druhou stranu, leckdy jsou s tím spojeny problémy, jako třeba s parkováním aut, kdy jsme tady od toho, abychom hájili zájmy našich občanů a nikoli firemních pracovníků. A do toho se ještě někteří vlastníci nebytových prostor nechtějí přizpůsobit realitě, takže najít optimální řešení bývá často složité. Přesto se nám daří nacházet s různými investory společnou řeč a situace se postupně zlepšuje.“

Jak se lidem u vás bydlí?

„Dlouhodobě věnujeme pozornost rekonstrukcím obecních bytů i celých domů. To je mimochodem způsob, jak oživit i tzv. neatraktivní lokality - do opravených bytů se dají nájemníci sehnat celkem snadno. Zvláště, když cenově je to pro ně příznivé, jedná se zhruba o 70 až 80 korun za metr. A někdy si nájemníci rekonstruují byty svépomocí: malují společné prostory, dokonce zateplují, vyměňují okna i rozvody... To by bez perspektivy dobrého bydlení v našem obvodu určitě nedělali. Navíc lidé oceňují, že jsme začali sázet kytky, třeba u cest i v sadech, což ve výsledku také zpřijemňuje bydlení.“

Máte v rámci bytového fondu rovněž bezbariérové byty?

„Samozřejmě, většinou se jedná o byty pro vozíčkáře, v domech s výtahem. Ale nejsem spokojená se strategií přidělování těchto bytů. Praxe je taková, že magistrát města Ostravy vede seznamy, na nichž neupřednostňuje občany našeho obvodu. Uvidíme, co se s tím dá dělat.“

Co v oblasti bydlení děláte pro seniory?

„Je jasné, že jako všude v republice, i nám občané stárnou. Proto především vyvíjíme snahu udržet je co nejdéle v domácím prostředí, neboť to je pro ně samozřejmě nejvýhodnější. Konkrétně jim třeba nabízíme rozvoz obědů, finančně podporujeme senior-linku na městskou policii a od roku 2016 jsme zavedli senior-expres, kdy za 20 korun v rámci obvodu a 40 korun v rámci města, se dostanou senioři například k lékaři, nebo na úřady. Kromě toho provozujeme dva domy zvláštního určení, pro seniory a klienty s pečovatelskou službou. Je sice fakt, že počet žádostí zde převyšuje kapacity, ale řada seniorů tyto žádosti podává „dopředu“, aniž by to pro ně bylo aktuální, takže celkově se dá říci, že kapacita vyhovuje. V neposlední řadě také dokážeme zařídit i odlehčovací službu pro seniory a handicapované lidi, když si pečující v rodinách chtějí odpočinout.“

Starostka Ing. P. Bernfeldová (vpravo) a ved. soc. odboru Bc. D. Bradová s oceněním KRS MSK

Jak to vypadá s kriminalitou v centrálním obvodu Ostravy?

„Co se týká pocitu bezpečnosti, lidé by samozřejmě ocenili, kdyby byl větší. Nicméně naše statistiky nijak nevybočují z norem. Druhou věcí je, že občané všechny kriminální delikty nehlásí - většinou proto, že to podle nich nemá smysl, že se nic nevyřeší. Jenže to jsme pak v začarovaném kruhu: když se nic neohlásí, není co řešit... V problematice třeba bezdomovců pak zaznamenáváme zlepšení - je jich v našich ulicích méně, především díky pracovníkům v terénu, Armádě spásy a azylovým domům. A v MHD začali fungovat asistenti přepravy, kteří dělají pořádky s tzv. nepříznivými. Takže v dopravních prostředcích ubyly krádeže a arogance, což samotní pasažéři hodnotí kladně.“

Přejdeme na téma kultura - čím se tady může obvod Moravská Ostrava a Přívoz pochlubit?

„Kdybych měla vyjmenovat všechny akce, bylo by to na hodně dlouho. V našem klubu Parník, který je bezbariérový, se celoročně uskutečňuje kulturní program. Šestkrát ročně se setkáváme s jubilanty, kteří mají 80 až 90 let. V Minikinu, rovněž bezbariérovém, se promítá každý den a středy jsou speciálně věnovány seniorům, takže diskusemi na různá zajímavá témata. V klubu Atlantik je mimo jiné plno besed a cestopisných programů. Pořádají se příměstské tábory pro děti, zájezdy pro seniory i „Vycházky pod kloboukem“, což jsou mezigenerační procházky s průvodcem Ostravou. Popularitu si získaly červnové Slavnosti řeky Ostravice se soutěží netradičních plavidel, Písek v centru s „plážovými“ akcemi na Masarykově náměstí přes prázdniny, Svatováclavský jarmark a další a další zábavy - které navíc jasně dokazují, že centrum města žije.“

Aktuálně byste lidi pozvala na jakou akci?

„Určitě na Velikonoční jarmark v srdci Ostravy, čili na Masarykově náměstí, od 26. do 30. března. Návštěvníky tam čeká pestrý kulturní program, řada stánků s jídlem, pitím, různými výrobky, ukázkami řemesel a samozřejmě velikonoční atmosféra. Tento jarmark má u nás tradici, vysokou návštěvnost a nechybí na něm ani atrakce pro děti, včetně velikonoční farmy zvířat přímo na náměstí T.G. Masaryka.“

Jiří Muladi

Výlet nejen za technickou památkou

Dnes se za zajímavými místy vydáme do Hradce nad Moravicí, kam dojedeme vlakem. Město je díky krásné přírodě, bohaté historii, velkému množství památek a turistických atrakcí významným výletním místem již od 19. stol. Největším lákadlem města je zámek, který je národní kulturní památkou a stojí na místě původního gotického knížecího hradu, kde ještě předtím bylo hradiště. Na hradě měla tajný sňatek královna, vdova Kunhuta, se Závišem z Falkenštejna.

V roce 2016 město otevřelo pro veřejnost Naučnou stezku k zámku. Při procházce naučnou stezkou si můžete odpočinout a pokochat se výhledem do krajiny na čtyřech odpočívadlech, které jsou vybaveny dřevěnou lavičkou a informační tabulí, kde jsou uvedené informace o historii a současnosti místního zámku a přilehlého parku, fauně a flóře okolních lesů, o kostele sv. Petra a Pavla a o budově Národní školy a její zahrady, která je zrekonstruována jako výstavní prostor a oddechové a relaxační centrum. Naučná stezka je umístěna ve svahu, a proto bohužel není vhodná pro osoby se sníženou

Máte-li stále dostatek sil, tak se od zámku po červené značce dostaneme na druhý břeh řeky a za necelou hodinu dojdeme do Žimrovic, obce, která je známá výrobou papíru. Právě tam se vydáme za významnou technickou památkou - Weissshuhnův papírenský vodní náhon. Spolu s náhonem, na němž jsou vodní tunely a můstky, tvoří zajímavou technickou památku.

Samotná historie papírenské výroby se v obci Žimrovice klade do roku 1891. Než však byl uveden do chodu první papírenský stroj, musel být pro novou továrnu zřízen zdroj energie, papírenský náhon. Ve své době se jednalo o zcela unikátní, ojedinělou a technicky velmi náročnou stavbu.

Autorem odvážného projektu náhonu byl Karel Weissshuhn, (1837-1919), který se v 80. letech 19. st. stal díky své podnikatelské činnosti majitelem mnoha statků, pil, mlýnů a břídlých lomů nejen ve Slezsku. Svou podnikatelskou činnost v údolí řeky Moravice zahájil pronájmem Albrechtického mlýna v roce 1862. Záhy zde zřídil pilu a uvažoval o dalším využití dřevní suroviny a jejím lepším zhodnocení. Sprátil se s majitelem drobné továrničky na lepenku v blízkém Anenském údolí u Vítkova a rozhodl se zřídit podobnou továrnu také v Žimrovicích. Učinil tak i přesto, že neměl s výrobou papíru žádné zkušenosti. Pro svůj odvážný plán však potřeboval zajistit dostatečný přívod vody do továrny. Weissshuhn se ukázal být nápaditým a technicky zdatným a podařilo se mu po několika měsících se svými syny v údolí řeky Moravice navrhnout netradiční projekt náhonu, který mu měl zajistit přívod vody pro novou továrnu.

Plavení dřeva po řece a náhonem do papírny byl koncem 19. století v kraji ojedinělý způsob dopravy a jak se později ukázalo i ekonomicky velmi výhodný. Snížil významně náklady na dopravu suroviny oproti dopravě koňskými potahy! Kulatinu zbavenou kůry připravovali během roku lesní dělníci na vhodných místech podél břehů Moravice, a pak při jarním tání nebo za podzimních dešťů, kdy se zvýšil stav vody, plavili Weissshuhnovi zaměstnanci 1 000 až 2 000 plm dřeva denně až k Weissshuhnovu splavu u Kozího hřbetu a odtud náhonem až do továrny. Vodní náhon je dodnes udržován a funkční, zásobuje továrnu vodou pro výrobu elektrické energie.

Stavba náhonu byla realizována velmi rychle a již 29. srpna 1891 byl vyroben první papír. Náhon je po délce svého toku překlenut čtyřmi můstky a dále obsahuje tři rozměrné svahové tunely a dva akvadukty.

Vybudovaný náhon se nestal ve své době jen jedním z nejlevnějších zdrojů energie, ale také jedním z neoriginálnějších způsobů dopravy dřeva v Rakousku - Uhersku vůbec. Dřevo tak mohlo být dopravováno po řece Moravici až ze vzdálenosti 50-60 km. Dřevo jako nezbytná surovina pro výrobu papíru bylo plaveno pomocí náhonu do továrny až do roku 1958.

Na skále v blízkosti Žimrovického splavu byla zřízena vyhlídka "Žimrovická skála". Jsou zde umístěny lavičky z přírodních kmenů, ze kterých je vidět na část Žimrovic a na příjezdovou cestu do této obce. V blízkosti vyhlídky je postaven altán, poskytující možnost odpočinku nebo úkryt před nepřízní počasí. Příchod k vyhlídce je označen turistickou značkou od turistického rozcestníku na benkovické cestě.

Milovníci přírody ocení i blízké rezervace Valach a Kaluža, v nichž se dochovaly původní bukové a buko-habrové lesní porosty. V údolí Moravice vás okouzlí pěkná zákoutí a v krajině dodnes najdeme stopy po rozsáhlé těžbě břidlice. Dobývání této horniny bylo a stále je pro oblast nedalekého Vítkovska významné.

(bal)

Ostravské domy: Budova Filozofické fakulty Ostravské univerzity, bývalý hotel Garni (Royal), Reální 1476/5, Moravská Ostrava

Milí čtenáři, a hlavně vytrvalci, kteří jste se ještě neunavili pohledem na pozoruhodné ostravské domy, otevíráme další ročník našich pochůzek s otevřenými očima. Ano, je dokonce možné vyhledat soupisy významných budov v celém našem městě, ale v těchto jednotlivých zastávkách nám snad vybuduje více času na detailnější pozorování a také na zamyšlení. To dnešní by mohlo lehce navázat na předchozí, neboť se jednak setkáme s architektem, kterého jsme už částečně poznali, jednak si doplníme obraz o secesních tendencích, jež před první světovou válkou utvářely moderní - a módní (!) - tvář Ostravy.

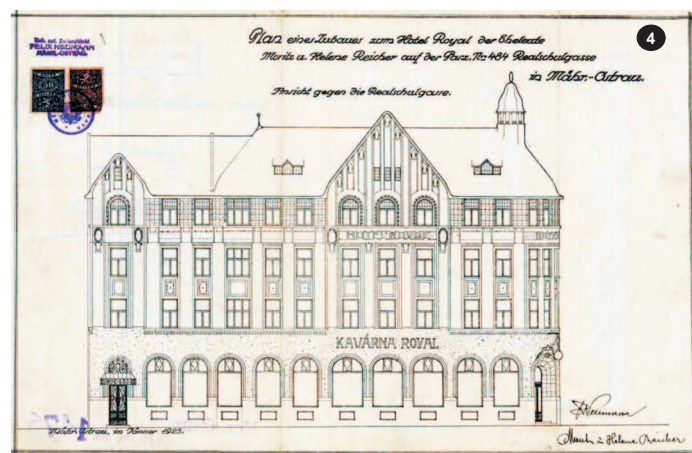
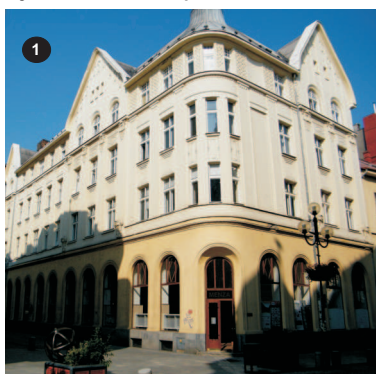
Dnešní ulice Reální v samotném centru Moravské Ostravy spojuje náměstí Msgre. Šrámka s katedrálou Božského Spasitele s tradičním trhovým místem, tzv. Kuřím rynkem. Nároží do ulice Poštovní dodnes zaujímá budova, již je možno spatřit i z konce Poštovní ulice ústící do Masarykova náměstí. Je dobré si tuto skutečnost uvědomit, abychom mohli ocenit i místo, které bylo pro **hotel Garni s kavárnou** určeno. Ostatně - všimněte si, kolik ostravských historických domů upozorňuje na svou pozici právě promyšleně zpracovaným nárožím, často ještě vyvýšeným a zdůrazněným vížkou nebo nápadným dekorem.

Rovněž čtyřpodlažní budova, která je dnes sídlem Filozofické fakulty, poutá pozornost zaobleným nárožím, na jehož vrcholu „sedí“ nad podkrovním, lehce odsazeným patrem oplechovaná vížka. Dům projektoval nám už známý architekt a stavební podnikatel **Felix Neumann** (1860-1942) a stavba byla dokončena v roce 1912. Připomeňme jen, že Felix Neumann byl ve svém oboru - v Ostravě před první válkou - skutečnou třídou. Prosadil se jako architekt bytových domů pro společenskou elitu, byl autorem Německého domu v Moravské Ostravě i synagogy ve Vítkovicích, projektoval průmyslové i správní budovy. Majitelé novostavby Moritz a Helena Reicherovi otevřeli svůj podnik na jaře 1912. Kdybychom si prohlédli dobovou fotografii z denního provozu tehdejšího **hotelu Garni** (později za první republiky hotelu Royal), mohli bychom alespoň v představě usednout do kavárny v parteru, která se otvírala do ulic Reální a Poštovní vysokými, půlkruhově završenými okny. Se zahrádkou v celé šíři chodníku, krytou přístřeškem a zdobenou květinami, se tato část hotelu řadila do souboru významných kavárenských objektů v centru města. (Dnes je prázdná, poté, co dlouho sloužila jako studentská menza, se nejspíše plánuje její nové využití.)

Kavárna patřila k těm luxusním, se stylově modelovaným mobiliářem a obrazem řetězového mostu přes Ostravici od vídeňského autora Viktora Schmiedta. K dispozici byl tisk, biliár i hrací stolky. Pohodu zajišťovala také moderní, údajně bezhlučná stropní ventilace. Hotel pak nabízel k ubytování čtyřicet pokojů. Zdá se, že Moritz Reicher, již z dřívějšíka zkušený podnikatel v pohostinství, vystihl dobovou potřebu pokrýt nedostatek ubytovacích kapacit ve městě.

Celá budova se svým vnějším vzhledem řadí ke kvalitní architektonické produkci pozdně secesní etapy. Oproti florálnímu dekoru jiných ostravských staveb té doby zvolil architekt na obou průčelích dvoukřídlé budovy střídavou geometrickou výzdobu v polích podokenních parapetů. Kavárenskou a podkrovní zónu oddělil nápadnou kordonovou římsou, zatímco již zmíněné poslední patro s věžičkou osadil po obou jejích stranách a nad vstupem do budovy nápadnými, rovněž zdobenými štíty s prolomenými okny. Pozoruhodně kontrastují hladké plochy pilastrů s promodelovanými hlavicemi v kompozičně nejnápadnějších částech oněch štítových partií; tam se také soustředila výzdoba v suprafenestrách, tj. nadokenních polích druhého patra. Podkroví pak působí jako koruna budovy, mezi okny zcela pokrytá opakujícími se motivy „textilního“ dekoru. Objekt byl v roce 1992 zařazen mezi kulturní památky. I dnes působí lehkým velkoměstským akcentem, což však bohužel neplatí o dodatečné utilitární přístavbě z roku 1925 směrem dál k bývalému německému gymnáziu na druhém konci Reální ulice.

PhDr. Marie Šťastná, Ph.D.

Popis snímků :

- 1 - Budova dnešní Filozofické fakulty, pohled na nároží do ulic Reální a Poštovní
- 2 - Detail dekoru štítu z ulice Poštovní
- 3 - Dobová fotografie (po 1918) hotelu a Café Royal (původně Garni)
- 4 - Nárys průčelí hotelu do ulice Reální, na něž navázala přístavba z roku 1925

Historický kalendář Ostravska

Leden - březen

1. ledna 1848 jsou datovány stavební plány na stavbu městské nemocnice v Moravské Ostravě, jejíž výstavba byla povolena 9. října 1846. Šlo o jednopatrovou, podsklepenou zděnou budovu s hlavním vchodem z Mostní ul. (dnes 28. Října) s kapacitou 24 lůžek. Byla po radnici na Hlavním náměstí největší stavbou ve městě. V přízemí se nacházel byt pro ošetřovatele se společnou nemocniční kuchyní, dva nemocniční pokoje, z nichž jeden sloužil pro pohlavně nakažené osoby, a do dvora byla situována umrlčí komora. V prvním poschodí byly čtyři velké nemocniční pokoje a ordinační místnost. Otevřena byla v květnu 1848.

Městská nemocnice na Mostní ulici (dnes 28. Října) v 80. letech 19. století

14. ledna 1948 se na ostravské radnici konalo setkání primátora J. Kotase a dalších představitelů města s fotbalovým klubem SK Slezská Ostrava po jejich návratu z úspěšného turné v Alžíru a ve Francii. Fotbalisté porazili všechny své soupeře a ještě stačili propagovat Československo a Ostravu. "Alžíráné mysleli, že Ostrava hraničí s Ruskem a hledali v mužstvu slezské Rusy. Divili se, že vyhlížíme jako Evropané, že jsme dobře ošaceni a také dobře živeni."

28. ledna 1878 se v Kunčicích nad Ostravicí narodil Alois Adamus, archivář, historik a středoškolský profesor.

Po studiích na Karlově univerzitě v Praze vyučoval na reálkách a gymnáziích v Čechách a také v Orlové. V době česko-polského sporu o Těšínsko v letech 1918-1920 byl členem plebiscitní komise. Dne 1. září 1923 nastoupil na místo městského archiváře. Během svého dvanáctiletého působení položil základy Archivu města Ostravy jakožto moderní instituce. Souběžně se věnoval i učitelské profesi.

Důkladné studium archivního materiálu zhodnotil např. v pracích Dějiny města Ostravy v přehledu až do roku 1860, Sbírka listin k dějinám Moravské Ostravy. V roce 1935 odešel do Turnova. Za celoživotní dílo obdržel v roce 1948 Cenu města Ostravy. Jeho jméno nese ulice v Hrabůvce. Zemřel 23. srpna 1964 v Kosmonosích (okres Mladá Boleslav).

29. ledna 1908 se v Národním domě konala ustavující valná hromada Přírodovědecké společnosti v Moravské Ostravě. Hlavním organizátorem a prvním místopředsedou byl profesor učitelského ústavu ve Slezské Ostravě Jan Kranich. Ten dal nové společnosti dva úkoly - šířit zájem o přírodu a přírodní vědy a organizovat přírodovědeckou práci na Ostravsku. Bylo ustaveno prvních pět sekcí: entomologická, pro učebné pomůcky, fyzikálně-chemická, fotografická a lékařsko-zdravotní. Od roku 1921 společnost vydávala sborník, populární byly exkurze a filmová představení. Dalším zajímavým podnikem bylo zřízení meteorologické stanice v měšťánské škole v Hrušově v roce 1923. V čele společnosti stála v minulosti celá řada osobností: lékař Karel Šulc, pedagog a redaktor Jan Kranich, přírodovědec Jindřich Vodička a další.

7. února 1968 se v Ostravě setkali první tajemník Ústředního výboru KSČ A. Dubček a nejvyšší šéf polských komunistů W. Gomulka. Jednání bylo krátké a polští představitelé se téhož dne vrátili zpět. Na závěr rozhovorů bylo vydáno tehdy obvyklé krátké, nic neříkající komuniké, v němž ani jediná formulace nenaznačovala postupné zostřování vztahů mezi představiteli KSČ a sovětských komunistů i dalších stran sovětského bloku, zejména Polska a NDR. Ne náhodou protagonista Pražského jara Z. Mlynář představitele obou těchto států W. Gomulku a W. Ulbrichta charakterizoval slovy: "Byli především zlostní, ješitní a už senilní staříci. Bylo zcela zřejmé, že tito lidé už nikdy nejenom nepochopí, ale předem odmítnou posuzovat jakékoli vývojové problémy svých vlastních, a tím spíše sousedních zemí. Z obou přímo vyzařovala jejich samolibá opojenost vlastní mocí."

17. února 1958 zemřel v Olomouci básník Petr Bezruč. Pohřeb se konal se všemi poctami 21. února 1958. Smuteční obřad se uskutečnil ve vestibulu Nové radnice v Ostravě, kde se jeho ostatkům přišly poklonit již od 20. února desetitisíce lidí. Smuteční řeč pronesli ministr školství a kultury František Kahuda, předseda Krajského národního výboru v Ostravě František Zbránek a spisovatel Vilém Závada. Poté byla rakev převezena do Opavy a uložena na městském hřbitově.

22. února 1948 bezpečnostní situaci v Ostravě zcela ovládla Státní bezpečnost. Bez souhlasu ostravského státního zastupitelství zabavila nekomunistické deníky lidovecký Hlas a list čs. strany národně socialistické Nové Slovo. Důvodem bylo uveřejnění článků, které kritizovaly tehdejšího předsedu čs. vlády a předsedu KSČ K. Gottwalda za jeho projev na manifestaci na Staroměstském náměstí v Praze 21. února.

14. března 1898 byly zásluhou Matice ostravské položeny základy budovy čes. reálného gymnázia v Moravské Ostravě v Reinerově ulici (dnes Matiční). Stavitelem se stal František Jureček. Již koncem května byla dvoupatrová stavba pro čtyři třídy zastřešena. V následujících letech bylo dokončeno rozšíření budovy o křídlo do dvora. Ve školním roce 1901/1902 se reálné gymnázium rozdělilo na reálku a klasické gymnázium, pro něž byla v roce 1905 nákladem Matice postavena další budova. V březnu 1945 utrpěla

budova klasického gymnázia zásah leteckou bombou. Na jejím místě byl postaven moderní objekt o 23 třídách, v němž se začalo vyučovat v září 1961 (dnes Matiční gymnázium).

16. března 1848 byla v Moravské Ostravě, Těšíně a dalších městech vyhlášena konstituce. Do Moravské Ostravy dokument přivezl zvláštní posel. Ve všeobecnou známost byla dána tím, že ji sám pukmistr Karel Farník, když v doprovodu radních a syndika vystoupil na ochoz radniční věže, přečetl obyvatelům města, shromážděným na náměstí. Prohlášení konstituce bylo provázeno nadšením a jásotem, i když jen málokdo byl poučen, co tento dokument znamená. Očekávání však byla velká - změna dosavadních pořádků znamenající větší svobodu.

29. března 1918 obdeník Duch času přinesl zprávu o úmrtnosti italských zajatců ve Vítkovicích. Bydleli v nouzových barácích a byli nasazeni k různým pracím. Jejich zdravotní stav byl nadmíru špatný.

Mramorové sousoší z roku 1932 znázorňující umírajícího vojáka podepíraného spolubojovníkem. Zdobí podzemní mauzoleum (kryptu) na vítkovickém hřbitově s ostatky italských a dalších zajatců.

Umírali denně následkem hladu a epidemií. Stalo se již také, že vyčerpaním na cestě do práce klesli k zemi a byli mrtvi. V lednu 1918 jich zemřelo 7, v únoru 29 a v březnu již 77 zajatců. Celkem prošlo železárny 4781 italských zajatců, přičemž 282 z nich zde zemřelo. Úhrnem bylo na hřbitovech v Moravské Ostravě, Vítkovicích, Přívoze, Zábřehu a Hrabůvce v letech Velké války pochováno více než 300 italských vojáků.

PhDr. Antonín Barcuch, Archiv města Ostravy

Nové Ostravské kalendárium

Přehled událostí za rok 2017 přináší dvacáté druhé vydání publikace Ostravské kalendárium. Pod vedením kronikáře Martina Juřici ji připravil Archiv města Ostravy ve spolupráci s komisí muzejní, letopiseckou, názvoslovnou a heraldickou rady města. Publikaci pokřtil náměstek ostravského primátora Zbyněk Pražák.

Autor kalendária Martin Juřica, Antonín Barcuch z AMO a náměstek ostravského primátora Zbyněk Pražák (vpravo) křtí Kalendárium. Foto: Josef Zajíc

Křtu nového Kalendária se ujal náměstek primátora Zbyněk Pražák. „Jsem rád, že vychází v pořadí již 22. druhé Ostravské kalendárium. V roce 2017 zmiňuje 486 akcí, které se odehrály v 313 dnech. Tato statistika ukazuje, že v našem městě se pořád něco děje a že v něm mají své místo nejen velké, ale i menší akce,“ řekl náměstek Zbyněk Pražák.

Ostravské kalendárium v chronologickém sledu zaznamenává loňské významné politické, společenské, kulturní a sportovní události. Rok 2017 se nesl ve znamení 750. výročí 1. písemné zmínky o Moravské Ostravě. Text připomíná řadu akcí, vážících se k oslavám, např. výstavu Ostrava nevidaná na cestě ke své velikosti, Historický rej v centru města nebo závěrečnou show Přejeme ti, Ostravo! Publikace dále zmiňuje volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, ministerskou konferenci Světové zdravotnické organizace či vysvěcení pomocného biskupa diecéze Martina Davida. Knížka má 114 stran, náklad 500 kusů. V omezeném množství je k dostání v pobočkách OIS, městské a vědecké knihovně. V elektronické podobě je na adrese <http://amo.ostrava.cz>.

Ostravské kalendárium: květen 2017 - Běh žen Foto: Josef Zajíc

Seniorky potěšily hospitalizované děti hračkami

Velkou radost udělaly dětem hospitalizovaným v Nemocnici Třinec klientky z Klubu seniorů. Na Mikuláše jim předaly spolu s místostarostou města Třince R. Kozlovským vlastnoručně vyrobené dárečky v podobě zvířátek. Seniorky děti potěšily různobarevnými opičkami a sympatickými hrošíky. Členky Klubu šikovných rukou vyráběly hračky z froté ponožek už od podzimu, a že byly šikovné a plné elánu, vyrobily jich více než 50 kusů.

„Akce předávání výrobků Klubu šikovných rukou hospitalizovaným dětem je již tradicí. Děti měly ze zvířátek upřímnou radost a já věřím, že jim tito plyšová kamarádi pomůžou překonat nelehké chvíle strávené pobytem v nemocnici,“ řekl třinecký místostarosta Radim Kozlovský.

Klub šikovných rukou je jedním z mnoha aktivit Klubu seniorů na Husově ulici, který spadá pod odbor sociálních věcí třinecké radnice.

Městský obvod Ostrava-Jih včera a dnes

Velkému zájmu veřejnosti se těšil křest první fotografické knihy o historii městského obvodu Ostrava-Jih. "Potěšil mě velký zájem obyvatel obvodu či zájemců o historii a myslím, že kniha samotná bude velmi populární mezi lidmi. Jsem moc rád, že se publikaci podařilo vydat," uvedl starosta Bednář.

Spokojen byl také kronikář městského obvodu Petr Přendík, který se na vydání knihy s názvem "Městský obvod Ostrava-Jih včera a dnes" podílel. "Na počtu lidí, kteří se křtu zúčastnili, je vidět, že je tu mezera v této oblasti, protože se historii od doby, co je obvod obvodem, nikdo nevěnoval. Je hezké vidět, že historie není opravdu ničím mrtvým a že lidi zajímá," uvedl Přendík.

Kniha je rozdělena do sedmi kapitol. První se zaměřuje na vývoj prostoru obvodu od pravěku do období průmyslové revoluce. V další části je přiblíženo období 20. stol., zaměřující se na správní vývoj od 1. svět. války do současnosti a na znak obvodu. Další kapitoly se věnují historii původně samostatných obcí Zábřeh nad Odrou, Hrabůvka a Výškovice. V předposlední kapitole se pak čtenáři dozví o velkém plánu tzv. Jižního města, které bylo vystavěno třeba na území Dubiny a Bělského Lesa. Tomu je věnována závěrečná kapitola.

Muzeum a pamětní síň S. Freuda v Příboře

Muzeum se v souvislosti s přípravnou výstavou o výrobě filcových papučí zhotovovaných na formě (tzv. makovníků, brňáků, okravčáků, bandur, vazáků, masláků, kocurů...) obrací k veřejnosti se žádostí o pomoc při sběru a dokumentaci tohoto fenoménu. Prosí ty, kteří mají ve svém vlastnictví tuto obuv, aby ji zapůjčili, popřípadě věnovali muzeu pro výstavní a dokumentační účely.

Vděční budou i za další údaje týkající se této obuvi a děkují za jakékoli informace o papučích, jejich výrobě, příhody spjaté s jejich užíváním a také jak se jim říkalo u vás doma.

Tel. kontakt: 605710142, 556 725 191
E-mail: pribor@muzeumnj.cz
PhDr. V. Michalička, etnolog, ved. pobočky Muzea Novojičínska, p. o., Muzeum a pamětní síň S. Freuda, Příbor.

Muzeum Těšínska

Muzeum Těšínska je jedním ze čtyř krajských muzeí a příspěvkovou org. Moravskoslezského kraje. Sídli v Českém Těšíně a v regionu české části Těšínského Slezska provozuje celkem 10 poboček a výstavních síní.

Zkamenělý život v novém

V únoru byla na nové adrese, Polní ulici v areálu Gymnázia a Obchodní akademie, otevřena výstavní síň v Orlové. Provoz byl zahájen výstavou představující paleontologii a období karbonu na území Těšínska, kdy vznikalo černé uhlí. Návštěvníci mohou vidět paleontologické rekonstrukce seznamující se se stavem tehdejšího klimatu, paleogeografickou situací a společenstvy organismů. Po dobu výstavy běží experiment představující dopady tehdejší koncentrace kyslíku na živé organismy. Výstava potrvá do 29. 7. 2018.

Návrat ztraceného lesku

Řada předmětů ze sbírek prošla odborným restaurováním. Například dřevořezbě Panny Marie z Petřvaldu byla navracena podoba z přelomu 15. a 16. stol. Ztracený lesk získala i barokní socha Neposkvrněného početí Panny Marie, dále bohatě členěný oltářní rám s vyobrazením svatých pomocníků, doplněný o původní hlavní obraz Panny Marie Loretánské, či nábytek z původního mobiliáře zámku v Ropici. Výstava v Technickém muzeu Petřvald představuje i další předměty, a umožňuje nahlédnout do tajů práce restaurátorů a konzervátorů. Výstava je pořádána k 70. výročí založení Muzea Těšínska a potrvá do 29. 6.

Dokud dýchám, doufám

Panelová výstava Dum spiro spero v Památníku životické tragédie dokumentuje na více než stovce unikátních fotografií nasazení 601. skupiny speciálních sil generála Moravce v Kuvajtu, Iráku a zejména v Afghánistánu. Navazuje na parašutisty vysazované v letech 2. světové války ze Západu i Východu na okupované území Československa. Výstava potrvá 26. 6.

Vydání časopisu podporují:

Hipoterapie a kultura pro seniory v Domově Helios v Havířově

Díky finanční podpoře Nadace OKD jsme mohli našim uživatelům zprostředkovat v období od dubna 2017 do ledna 2018 aktivity, které by si ze svého domácího prostředí pravděpodobně sami zrealizovat nedokázali.

Byla to čtyři kulturní vystoupení konaná přímo v prostorách střediska Helios. Vybírali jsme taková kulturní představení, která budou našim uživatelům blízká a do kterých se mohli i aktivně zapojit. Byly to:

- v dubnu „Česká písnička - To byl Karel Hašler“ s účinkujícím umělcem Pavlem Skalickým,
- v říjnu „Život je jen náhoda“ s účinkujícími umělci Evou Hruškovou a Janem Přeučilem, tento program byl darem pro naše uživatele jako součást oslav dne seniorů,
- v listopadu „Filmové songy První republiky“ s účinkujícími umělci Blankou Tůmovou a Pavlem Skalickým,
- v lednu „Z babiččiny krabičky a dědečkovy kufru“ s účinkujícími umělci Blankou Tůmovou a Pavlem Skalickým.

Za zmínku stojí, že Blanka Tůmová a Pavel Skalický vystupují v TV Šlágr, která je tolik oblíbená u seniorů.

Vystoupení Evy Hruškové a Jana Přeučila bylo pro naše seniory překvapením, o kterém dopředu nevěděli, o to větší radost z něho měli. Při těchto událostech vždy zástupci města předávají dárky uživatelům, kteří v tomto roce slaví kulaté a půlkulaté narozeniny v rozmezí 65 - 85 let. Dárkové balíčky předávala Ing. Bernarda Urbancová s paní Slávkou Lepíkovou a se ctí jim sekundovali vystupující umělci.

V průběhu května až října 2017, vždy 1x měsíčně, probíhaly **aktivity s využitím koní u seniorů - hipoterapie**, a to přímo ve Stájích Meridian Team, z. s., Chotěbuz. Jedná se o metodu využívající kontaktu s koněm a interakce s ním jako prostředku k motivaci, aktivizaci a která má nezanedbatelný vliv na psychiku. Pro některé naše seniory byla tato aktivita odpočinková a relaxační, z hlediska

rehabilitačního má tato aktivita příznivý vliv na normalizaci svalového napětí a rozvoj fyzické kondice. Zkrátka to byly výlety se vším všudy! První výlet do stájí byl brán jako oficiální start projektu, tudíž v květnu jsme přivítali přímo v Chotěbuzi i Bc. Alenu Zedníkovou, náměstkyni pro sociální rozvoj, MUDr. Milana Dlábka, ředitele domova a TV Polar o nás natočila reportáž. Na místě nás již očekávala naše fyzioterapeutka Silvie Hoderová, která každou hipoterapii vždy připravila a vedla, za což jí patří velký dík. V neposlední řadě patří i poděkování Nadaci OKD za možnost zrealizovat tento projekt

Mgr. Bc. Gabriela KUNČICKÁ,
Domov seniorů Havířov, p. o., středisko Helios

Domov KORÝTKO má novou relaxační místnost

Na konci roku 2017 byly v Domově Korýtko, jehož zřizovatelem je Statutární město Ostrava, dokončeny drobné stavební úpravy fyzioterapie a volnočasových dílen. Pro uživatele služeb byla zřízena nová fototerapeutická místnost, ve které mohou relaxovat a užívat si pohledu na překrásnou malbu české krajiny od akademické malířky paní Iwany Jurské-Lipské.

Součástí místnosti jsou léčivé světelné panely, které simulují příjem slunečního světla i v době podzimních a zimních plískanic, čtyři masážní křesla s diagnostikou napětí a ztuhlostí svalů, strop s barevně

svítícími optickými vlákny připomínající hvězdné nebe, světelný sloup měnící barvy, čistička a zvlhčovač vzduchu, aromadifusér a také zvuková aparatura pro poslech relaxační hudby.

Slavnostní otevření této místnosti se konalo za přítomnosti uživatelů, zaměstnanců, ředitele Mgr. Jana Seidlera a bývalého ředitele Domova Korýtko pana Mgr. Bc. Vojtěcha Curyla, DiS., který vznik této místnosti inicioval. Uživatelé měli v tento den možnost si nejen relaxační místnost poprvé prohlédnout, ale také vyzkoušet masážní křesla, která po skončení masáže velmi chválili. Místnost je využívána uživateli s kladnými ohlasy na zlepšení psychického i zdravotního stavu.

Ing. Mgr. Kristýna Slaná
Domov Korýtko, příspěvková organizace

Výlety pro seniory s úspěchem pokračují

Už třetím rokem pořádá radnice Ostrava - Mariánské Hory a Hulváky pro mariánskohorské seniory výlety. Babičky a dědečkové se tak již vypravili na zámek v Hradci nad Moravicí a do Arboreta Nový Dvůr. Zajímavé zážitky je čekaly v zámku Kunín i v muzeu a výrobě klobouků v Novém Jičíně.

Mariánskohorská radnice připravila pro své seniory také autobusové zájezdy na Lysou horu. „Zájem byl velký. Vyřídili jsme výjimku na CHKO Beskydy a seniory vyvezli až nahoru,“ říká starostka obvodu Mariánské Hory a Hulváky Liana Janáčková. Jak dále dodává, lidé byli natolik spokojeni, že chtějí v takových zájezdech pokračovat. Součástí každého výletu jsou dobrý oběd a skvělá zábava. Ohlasy zúčastněných seniorů jsou veskrze pozitivní a radní uvažují o tom, že v tomto roce budou v podobných akcích pokračovat.

(bal)

V Bílovci mají senioři k dispozici Senior Taxi

Pokračování ze str. 1.

„Občané mohou Senior taxi využívat do rozsahu 25 km za symbolický poplatek 20 korun. Na delších trasách pak zaplatí 12 korun za každý kilometr nad tuto hranici," upřesňuje starosta a dodává, že první reakce obyvatel města jsou velmi pozitivní.

„Lidé jsou za odvoz nesmírně vděční," svěřuje se se svými postřehy provozovatel Senior taxi v Bílovci Radek Švábek, který tuto službu zajišťuje i pro další města v okrese Nový Jičín. „Klienty z Bílovce jsem vezl zejména k lékaři, ať už ve městě, nebo v Novém Jičíně či ostravské fakultní nemocnici, jeli jsme i do lázní v Klimkovicích nebo na nákupy. Například paní ze Lhotky byla nesmírně šťastná, že si může v supermarketu nakoupit sama všechno, co potřebuje. Popisovala mi, jak pro ni bylo těžké dojíždět na nákupy autobusem, navíc ještě s přestupem v Lubojatech."

Jiné dvě klientky využily Senior taxi k návštěvě svých přátel v domově pro seniory v Bílovci. „Díky tomu jsme s kamarádkou mohly osobně popřát do nového roku naši přítelkyni," říká Alena Bubeníčková z Bílovce, která je po operaci odkázána na berle a delší chůze je pro ni v danou chvíli v podstatě nemožná. „Jsem za tuto novou službu městu velmi vděčná, moc si přeju, aby v Bílovci zůstala natrvalo. Jako aktivní důchodkyně mám diář i v současné době plný naplánovaných akcí. Na besedu do městské knihovny, která se nachází kousek od mého bytu, dojdu i sama, ale jakékoliv další aktivity by pro mě byly naprosto nerealizovatelné."

Senior taxi jsem využila také na dopravu do lázní v Klimkovicích, kam jezdím na jednu pro mě velmi důležitou rehabilitaci. A řeknu vám, tak laskavého člověka, jako je pan přepravce Švábek, jeden hned tak nepotká," pochvaluje si Alena Bubeníčková.

Senior taxi v lednu využila také Jiřina Horká. „Potřebovala jsem zavést k zubaři a k lékaři, oba jsou v Bílovci, ale i tak je pro mě problém se k nim dostat. Mám ochotné děti i vnuky, ale pracuji, je pro mě těžké vyřídít si pokaždé volno, aby mě mohli zavést všude tam, kam potřebuji. Teď se cítím samostatněji. Využila bych tuto službu už před časem, kdy byl vážně nemocný manžel, a kdy jsme soustavně řešili návštěvy lékaře. O to více ji nyní vítám. A pro jistotu jsem na tuto možnost upozornila i kamarádky," dodává sedmasedmdesátiletá paní.

Senior taxi je určeno občanům starším 65 let nebo osobám s platným průkazem ZTP. Každý klient má nárok na osm jízd v měsíci. Dopravce spolu se zajištěním dopravy poskytuje klientům i další bezplatné služby, kromě jiného přepravu blízkých osob, poskytnutí invalidního vozíku nebo doprovod a asistenci při vyřizování běžných záležitostí. „Po čtvrtletní analýze zjistíme, zda počáteční nastavení této služby funguje, nebo bude vyžadovat úpravu. V každém případě chceme, aby Senior taxi v Bílovci zůstalo i v dalších letech," doplňuje starosta města Pavel Mrva.

Mgr. Šárka Seidlerová

Armáda spásy otevírá ordinaci pro chudé

Armáda spásy otevírá ordinaci pro chudé v Ostravě. Od začátku roku zde bylo ošetřeno 70 pacientů. Vznik této speciální aktivity, navazující na systém sociálních služeb, podpořili finančně Krajský úřad Moravskoslezského kraje a Statutární město Ostrava.

K otevření ordinace uvádí náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje, pan Jiří Navrátil: "V terénu jsme se často potýkali se situací, kdy se na kraj obraceli poskytovatelé sociálních služeb nebo sociální pracovníci s problémem zajistit zdravotní péči lidem žijícím bez domova pro jejich mnohdy specifické potřeby i projevy chování. Věříme, že tento počín Armády spásy významně přispěje ke zlepšení situace osob bez domova."

Lékařka ordinace MUDr. Andrea Pekárková má bohaté zkušenosti v péči o bezdomovce. Ordinace praktického lékaře Armády spásy je v provozu od 2. ledna a její lékařka upřesňuje: „Ošetřili jsme 70 pacientů. Několika pacientům jsme zjistili závažné choroby jako např. cukrovku, onkologické onemocnění, několik pacientů jsme předali k hospitalizaci nebo do péče odborných lékařů. 20 pacientů jsme naočkovali vakcínou proti tetanu. Pacienti projevují velký zájem o preventivní prohlídky a jsou rádi, že mohou řešit různé zdravotní problémy."

Zdravotníci působící v Armádě spásy se nezaměřují jen na zdravotní stav jedince, ale zajímají se i o řešení sociální situace, dochází do vlastního prostředí pacienta a rozumí této problematice. V tom se odlišují od běžných zdravotníků. Touto aktivitou se také zvýší prevence šíření infekčních chorob, uleví se zdravotnickým zařízením, která nejsou připravena na kontakt s bezdomovci, a sníží se celkové náklady na zdravotně-sociální péči o bezdomovce. Včasné řešení a prevence je levnější než léčba rozvinutých a komplikovaných stavů.

Pozitivně hodnotí tuto aktivitu Armády spásy také náměstek primátora města Ostravy Michal Mariánek: „Zřízení Ordinace pro chudé vnímám jako významný počín Armády spásy ve prospěch osob bez přístřeší, žijících na ulici či v azylových a jiných zařízeních. Společným cílem města a Armády spásy je zajistit těmto lidem, kteří mnohdy nejsou zdravotně pojištěni, dostupnou zdravotní péči, preventivně působit proti šíření infekčních chorob, snížit nemocnost a pomoci zlepšit jejich zdravotní stav a v neposlední řadě zabezpečit úlevu také zdravotnickým zařízením, která mnohdy na kontakt s lidmi bez domova nejsou připravena. Jedná se o první zdravotnické zařízení tohoto typu v Ostravě, na jehož vybudování se podílelo také Statutární město Ostrava."

Bc. Tomáš Surovka
Oblastní ředitel Armády spásy v MS-kraji

Račte vstoupit do vědecké knihovny

Knihy vycházejí, ale bez čtenářů se daleko nedostanou.

I. Fontana

Knihovny, obecně řečeno, jsou domy plné knih. Jak už jsem psala v dřívějších příspěvcích, v Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě se knihy nenachází volně v policích, nýbrž ve skladech, odkud je knihovnicků chystají na základě čtenářských objednávek. Knihy si tedy čtenáři objednávají a rezervují prostřednictvím elektronického katalogu, který je však velmi jednoduchý na obsluhu, navíc v knihovně je spousta ochotných lidí, kteří kdykoliv poradí. Hledání vám může trochu usnadnit i to, že v katalogu si můžete prohlédnout obálky jednotlivých knih. Pokud si přesto nejste jisti, zda objednáváte skutečně to pravé, nemusíte se bát. Knihy si ještě před vypůjčením můžete v klidu prohlédnout a rozhodnout se, zda si je odnesete domů.

V čem má vědecká knihovna před ostatními primát, to je více než 4.000 různých titulů časopisů, které si můžete přečíst na místě ve studovně, anebo vypůjčit jako celý svázaný ročník domů.

Knihovna totiž plní funkci krajské knihovny, což znamená, že dostává všechny vydané noviny, časopisy i obecní zpravodaje zdarma do svého fondu. Časopisy a magazíny jsou zařazeny v úhledných schránkách podle oborů, čerstvý tisk je čtenářům k dispozici v otevřených stojanech.

Jakmile je celý ročník periodik pohromadě, je svázaný a připraven k vypůjčení domů. Svázaný ročník můžete mít domů zapůjčený týden. Pokud si nestihnete vše přečíst či prohlédnout, prodloužíte si dobu o další týden, celkem to můžete udělat jedenáctkrát. Dalším zajímavým výpůjčním artiklem jsou deskové hry, kterých máme v nabídce již téměř 170. Zde je výpůjční lhůta čtrnáct dnů, prodloužit ji nelze.

Již více než půl roku také nabízíme účast v zajímavých klubech pro seniory, kde jedinou podmínkou je registrace ve vědecké knihovně. Stále se také můžete v knihovně zdarma účastnit zajímavých přednášek a literárních událostí. Registrace v knihovně není podmínkou.

O všech službách a akcích knihovna podrobně informuje na svých webových stránkách www.svkos.cz, kde se rovněž můžete přihlásit k odběru elektronického zpravodaje.

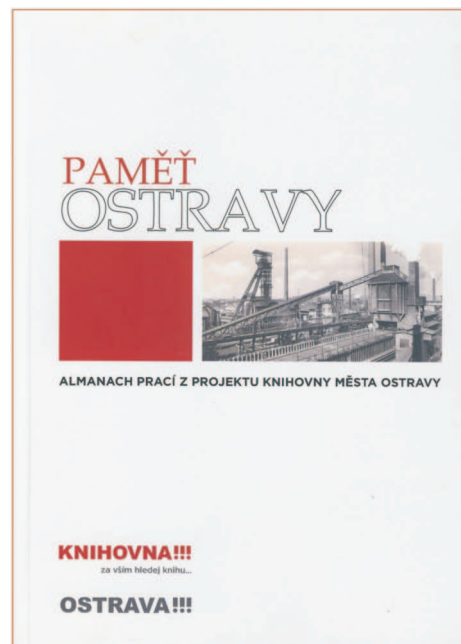
A to nejlepší nakonec - registrace čtenáře na 6 měsíců stojí pouze 100 Kč, senioři od 70 let však mají registraci zcela zdarma! Tak tedy račte vstoupit, těšíme se na vás!

Ing. Marcela Stehlíková
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, příspěvková organizace

Knihovna města Ostravy

ul. 28. října 2, Ostrava 1

Opět Vás zveme, Ostravani a Ostravanky rodem i srdcem, k zapojení do sběru vzpomínek. Vaše dosavadní zaznamenané paměti jsme zpracovali do podoby knihy, která je k dispozici ve fondech Knihovny města Ostravy. V loňském roce jsme zpracovali a vydali také rozšířenou verzi pod názvem Paměť Ostravy 2014-2017, a to v elektronické podobě.

Jsou zde texty například o Ostravě v době války, o období 60. let 20. století, o čtenářských zážitcích, školství, skautingu, kultuře...

Ostravu vždy charakterizovala těžká práce, to se nám s léty vytrácí z paměti. A co teprve mladší generaci. Těžko říct, kolik obyvatel Ostravy se narodilo až poté, co 30. června 1994 vyjel poslední vozík s uhlím z Dolu Odry v Přívoze. Zavzpomínejte právě Vy na doly, šachty, hutě, ocelárny, ale i na jakékoli jiné pracovní prostředí, ať se specifická Ostrava nevytratí už napořád. Právě práci vyhláshujeme pro rok 2018 za hlavní téma našeho projektu sběru vzpomínek pamětníků.

Rádi přijmeme všechny Vaše psané příspěvky v ústřední knihovně či v kterékoli z 27 poboček Knihovny města Ostravy. Kontaktovat můžete Bc. F. Hrazdila 599 522 541, nebo Mgr. J. Burešovou 599 522 222, 603 496 975, email: buresova@kmo.cz.

Těšíme se na všechny Vaše zajímavé vzpomínky.

Mgr. Jarmila Burešová,
Knihovna města Ostravy, p.o.

Dvoustránka Krajské rady seniorů

Krajská rada seniorů představuje plán aktivit pro rok 2018

Plán práce Krajské rady seniorů Moravskoslezského kraje (dále jen "krajská rada") vychází ze závěrů 3. sjezdu Rady seniorů ČR, Střednědobého programu Rady seniorů ČR na léta 2017-2021, ze Stanov Rady seniorů ČR a dokumentů přijatých na zasedáních krajské rady a předsednictva krajské rady v roce 2017. Je pracován druhý rok nového funkčního období krajské rady 2017-2020, pro rok 100. výročí vzniku samostatného Československa.

Hlavní úkol:

Pokračovat v naplňování poslání krajské rady v návaznosti na závěry 3. sjezdu RSČR a plnění Programu na podporu zdravého stárnutí s cílem rozšířit zapojení okresních, městských, obecních a profesních organizací seniorů do činnosti krajské organizace.

Další úkoly:

1. Podílet se na přípravě návrhu zákona o seniorech zejména v úzké spolupráci s poslanci Sněmovny Parlamentu České republiky z našeho kraje.

2. Pokračovat v upevnění spolupráce se zastupiteli kraje a statutárních měst především v sociální oblasti se zaměřením na seniorskou populaci.

3. Poskytovat pomoc krajské rady s poskytovateli služeb při organizování odpočinkových, relaxačních a dovolenkových pobytů seniorů.

4. Prostřednictvím webových stránek a seniorských periodik zvýšit informovanost seniorů o dění v seniorském hnutí v kraji, okresech, městech, obcích a v jednotlivých organizacích seniorů.

5. Zpracovat přehled o seniorských organizacích v kraji.

6. Pokračovat v realizaci kampaní "Hledáme neaktivnější seniorské a proseniorské kolektivy" a "Hledáme obce-města-mikroregiony seniorům nejprívětivější".

7. Spolupracovat s hospodářskými, podnikatelskými, občanskými sdruženími a dalšími subjekty kraje s cílem vytvářet podmínky pro další zkvalitnění života seniorů.

8. V podmínkách Moravskoslezského kraje dále realizovat projekt SENIORPAS s cílem jeho rozšíření na další část členské základny.

9. Uspořádat setkání seniorů kraje u příležitosti Mezinárodního dne seniorů 1. října 2018 a 100. výročí vzniku samostatného Československa.

10. Uspořádat "Krajské sportovní hry seniorů Bílovec 2018" dne 12. září 2018.

11. Spolupodílet se na organizaci výstavy "KREATIV" na Černé louce ve dnech 9.-11.11. 2018.

12. Formou "senior vlaků" dále pořádat poznávací akce v rámci projektů "Poznáváme svůj kraj, ČR a Evropu".

13. V rámci zábavného odpoledne uspořádat přehlídku uměleckých dovedností seniorů kraje.

14. U příležitosti 100. výročí vzniku samostatného Československa uspořádat pro seniory besedy se zdravotní problematikou a historickou problematikou roku 1918.

15. Nadále zvýšenou pozornost věnovat společenské bezpečnosti seniorů. Zabezpečit kurz přednášek v oblasti prevence kriminality a návštěvu IZS v Ostravě.

16. Prostřednictvím SOS zdarma nabídnout klubům a organizacím přednášky dle jejich výběru.

17. Tam, kde dosud nebyly ustanoveny, podporovat vytváření organizací seniorů v obcích, městech a městských obvodech, s důrazem na vytváření a ustanovení MěRS.

18. Realizovat a významně podporovat mezigenerační aktivity, v rámci kterých uspořádat pro seniory koncert žáků ostravské konzervatoře.

19. Připravit a realizovat informační kampaň k aktivitám krajské rady v roce 2018 s cílem zvýšit zapojení seniorských organizací do činnosti celokrajské organizace.

20. Organizačně a metodicky podporovat územní rady seniorů a členské organizace při pořádání okresních, miniregionálních a celokrajských aktivit.

21. Svými zástupci v celostátních seniorských orgánech a institucích důsledně prosazovat zájmy a potřeby moravskoslezských seniorů.

22. Prohlubovat spolupráci se slovenskými seniory, navázat spolupráci s polskými seniory.

23. Spolupracovat s krajskými radami seniorů České republiky.

Plán práce byl schválen na 4. zasedání krajské rady v Ostravě dne 7. prosince 2017.

Ing. Pavel Gluc, předseda KRS MSK

Možnosti e-mailového spojení s Krajskou radou seniorů Moravskoslezského kraje:

web.krs@ms-seniors.cz

pro zveřejňování příspěvků o činnosti (krátká zpráva + foto) na webové stránce KRS MSK, ve čtvrtletníku SeniorTip, v časopise Doba seniorů

aktivity-krs@ms-seniors.cz

přihlášky na vyhlášené akce KRS MSK

krajska.rada@ms-seniors.cz

řešení problémů života seniorů a v seniorské činnosti

Moravskoslezského kraje

Představujeme aktivity na úrovni okresů

Ing. Miroslav Fober je aktivním členem a místopředsedou Klubu důchodců Střítež u Českého Těšína. V tomto klubu se setkávají seniorky a senioři z okolních vesnic patřících do Mikroregionu povodí Stonávka. Miroslav Fober je členem Krajské rady seniorů Moravskoslezského kraje (KRS MSK) a je pověřen koordinací práce v oblasti okresu Frýdek - Místek. Na to, jak se daří seniorům v regionu od trojmezí Polska, Slovenska a ČR - Hřavy, podél státní hranice se Slovenskem k Bílé a

pak vnitrozemím k Brušperku, jsme se M. Fobera zeptali:

Dá se nějak spočítat kolik klubů působí v rámci okresu Frýdek-Místek?

Z celkového počtu 72 měst a obcí, které se nacházejí v katastru okresu, působí 24 klubů seniorů nebo důchodců v obcích. V rámci města Frýdek-Místek, je pod záštitou magistrátu 11 klubů. Rovněž v Třinci mají tři kluby a v Jablunkově dva kluby seniorů. Činnost klubů, které spadají pod městské úřady je řízena sociálními odbory. Pracovníci sociálního odboru pak pro své seniory zajišťují, jak po stránce finanční, tak po stránce organizační, jednotlivé akce. U obcí si činnost zajišťují jednotlivé kluby samostatně tím, že je finančně podporují samotné obce a další prostředky získávají od místních podnikatelů formou darů.

Lze koordinovat spolupráci mezi jednotlivými kluby?

V rámci měst je koordinace poměrně snadná a starají se o ni již zmínění pracovníci městských úřadů. V rámci mikroregionů, jakým je např. náš, se členové jednotlivých obcí sdružují pod naším Klubem důchodců Střítež. Protože ne všichni senioři mají zájem o činnost v klubech, zvláště v malých obcích, je tento způsob činnosti vhodný. Doporučuji, aby i další obce, které spadají do mikroregionů jako jsou Jablunkovsko, povodí Morávky, povodí Ondřejnice, Žermanice a Těrlicko, si vytvořily podobný systém jako je u nás. Prospěšné by určitě bylo, kdyby starostové jednotlivých obcí, spadající do jmenovaných mikroregionů, vybrali ze svých obcí odpovědného pracovníka, který by činnost seniorů koordinoval a zastřešoval tak, jak je to u měst.

Váš Klub důchodců Střítež byl již několikrát vyhodnocen KRS MSK jako jeden z neaktivnějších v kraji. Čím to je, že to seniory mezi vrstevníky táhne?

Zájem o členství v našem klubu je dán tím, že máme velice bohatý program, ať už po stránce kulturní, sportovní či zájmové. Nemalou měrou přispěla i spolupráce s KRS MSK, ke které jsme se přihlásili v roce 2013 a aktivně se zapojujeme do nabízených aktivit. Naši dva členové vloni úspěšně reprezentovali náš klub v rámci výběru kraje na celostátních sportovních hrách v Plzni. V roce 2016 jsem se jako vítěz krajských sportovních her, které se konaly v Hradci nad Moravicí, zúčastnil jako člen družstva kraje celostátních sportovních her v Praze. Naši členové se pravidelně zúčastňují oslav k Mezinárodnímu dni seniorů od roku 2013. Loni byl náš klub na rekreačním pobytu v Piešťanech, pořádaném KRS MSK. Rovněž udržujeme přátelské styky s Klubem důchodců Válcoven plechu Lískovec, OS KOVO TŽ

a nově jsme navázali spolupráci s městským klubem důchodců v Třinci a seniory z Komorní Lhotky. Zajímavé jsou i akce v rámci přeshraniční spolupráce pořádané Euroregionem Beskydy.

Cítíte nějakou rivalitu mezi kluby při jejich aktivitách?

Rivalitu je cítit zejména při společných sportovních kláních, kdy nejen družstva, ale i jednotlivci se snaží dosáhnout co nejlepších výsledků. Vítězové většinou po vyhodnocení dostanou nějakou drobnou odměnu ve formě věcného dárku.

Jsou organizována společná setkávání v rámci okresu?

Celookresní akce, do kterých by se mohly přihlásit kluby z jednotlivých obcí, pokud vím, se neuskutečnily. Takovéto akce by mohly zajistit větší města jako je Frýdek-Místek nebo Třinec, avšak vzhledem k finančnímu a organizačnímu zajištění se nikdo k tomu moc nehlásí. Bez finanční podpory měst nebo kraje se budou těžko realizovat. Spíše existuje setkávání a spolupráce mezi kluby jednotlivých obcí.

Jak získáváte finanční prostředky na svou činnost?

Na činnost klubu přispívají jednotlivé obce, sponzoři, součástí jsou rovněž členské příspěvky. Náklady na zájezdy si částečně hradí účastníci sami.

Dáří se spolupráce na úrovni místní samosprávy?

Po posledních komunálních volbách v naší obci, se spolupráce značně zlepšila. Kromě finanční podpory se nám vedení jednotlivých obcí snaží vytvořit podmínky pro setkávání členů, jak již v kulturním domě Střítež, tak ve Sportcentru Smilovice nebo také v Ropici za lesem. Dá se říci, že jednotlivé obce z Mikroregionu Stonávka, kromě podpory činnosti klubu, pořádají v obcích pro své seniory různá společenská setkání, kterých se mohou zúčastnit všichni senioři (setkání jubilantů, dny obce aj.). My se zase na oplátku snažíme být nápomocní při akcích pořádaných obecními úřady, jako jsou plesy, různá kulturní vystoupení či akce obecních spolků. Řadu let se např. staráme o údržbu Mánesova pomníku, kulturní památku na našem území.

Co by se mělo zlepšit, aby se senioři nejen ve vašem regionu mohli cítit dobře, spokojeně?

Samozřejmě vždy je co zlepšovat a to zejména v oblasti časové koordinace obecních akcí tak, aby si obce navzájem nekonkurovaly. To však je plně v kompetenci starostů a předsedů kulturních komisí.

Co bych já jako osoba chtěl zlepšit? Přesvědčit a zapojit do spolupráce nejen s KRS MSK více klubů. To však vyžaduje kromě času i nemalé finanční prostředky, protože nelze všechno vyřídit pouze přes internet.

Daleko účinnější je pro mne osobní setkání, při kterém lze danou problematiku činnosti seniorské organizace vysvětlit a zodpovědět případné dotazy.

Při výtu všech aktivit a plánů do budoucna se nabízí otázka: Co na to říká vaše rodina?

Máme dvě odrostlé děti, které mají již své rodiny a tak se můžeme spolu s manželkou věnovat práci v klubu. Po odchodu do důchodu jsme se oba zapojili do činnosti ve výboru. Rádi ale také vypomůžeme při hlídání vnuka a čtyř vnuček. Naše heslo je: „pomalu aktivně stárnout mezi přáteli, než-li nečinně sedět doma.“

S Miroslavem Foberem rozmlouval Karel Moškoř

MEZIGENERAČNÍ DIALOG

Mezigenerační vztahy jsou v současnosti vnímány jako nepříteli harmonické. Od sociologů a psychologů slyšíme o vzájemném nepochopení a zejména o neschopnosti vcítit se do potřeb a problémů druhých. O tom, jaké vztahy panují mezi prarodiči, rodiči a vnoučaty v jednotlivých rodinách rozhoduje celková atmosféra i historie těchto rodin.

Vztahy mohou být ovlivněny věkem, životními zkušenostmi rodičů, dětí, vnoučat – jejich odlišnou rolí v rodině, kulturními vzory a stereotypy. Stejně tak je ale vztah závislý na osobních vlastnostech a přístupech lidí. Jsou dány mnoha faktory, které stojí za pozornost. Jejich pozitivní vývoj ovlivňuje výchovu a formování osobních vlastností a znalostí nejmladší generace.

V rámci ročníků ankety Senior roku vyhlásilo město Ostrava také literární soutěž pro žáky 5.-9. ročníků Základních škol – např.

na téma „Jak vnímám svou babičku, svého dědečka?“ Do soutěže bylo zasláno množství slohových prací, z nichž vám některé v tomto vzpomínání přiblížíme.

Jaké zajímavosti jsem se dozvěděl od mých prarodičů?

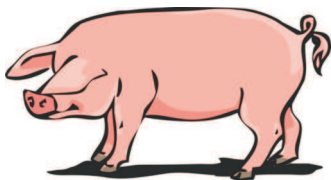
Tajná uvrzaná zabíjačka

O prázdninách u babičky v Rousínově jsme si povídali o mé prababičce. Babička mi vyprávěla příběhy o tom, jak se kdysi žilo a jaký život měla prababička, tedy její maminka.

Asi jeden z nejzajímavějších příběhů, o kterých jsem se dověděl, byl ten, když byla prababička mladá a za války zabíjeli prase, aby měli co jíst. Tento příběh začal tím, že moje prababička měla asi třicet čtyři let, právě probíhala druhá světová válka a tehdy Československá republika již byla v rukách krutých Němců. Prababička, její rodina i všichni ostatní měli málo jídla, přičemž ještě museli ze všech vypěstovaných plodin a zabitých zvířat dávat Němcům část své úrody a předem limitované části zvířat. Podoba takovýchto dávek ze zabitých zvířat byla kůže, tuk a mnohé další části zvířat, které Němci využívali pro výživu svých pro Čechy nepřátelských vojáků.

V jeden den se však prababička s pradědou rozhodli tajně zabít jedno ze svých prasat, aby měli co jíst a nemuseli Němcům nic dávat. Jejich plánem bylo, že prababička bude vrzat starými dveřmi ve chlívků, aby kvičení prasete nevyvolalo rozruch a aby to Němci nepřijeli zkontrolovat. Ostatní měli počkat na prababiččin pokyn, po kterém prase vyvedou ven z chlívků, uklidní ho a pak ho zabijí buď kulkou do hlavy, nebo podřezáním hrdla. Dále prase pověsí za zadní nohy, pod něj dají malou plechovou vanu na krev a rozporcují ho, takto se využije každá část vepřika.

Moje babička mi vyprávěla, jak se vše na druhý den událo. Hned po ránu, když byla venku ještě tma, prababička vyšla ven, aby sama uklidnila prase, které mělo zemřít. Když prase uklidnila, zavolala na ostatní: „Všichni pojďte sem!“ Ostatní tedy vyšli za prababičkou, praděda zvedl kousek dřeva ze země a dal ho na hromadu, ale průvan okamžitě otevřel nezamčená přední vrata, která byla přes noc zatarasena právě tím kouskem dřeva. Všechny okamžitě zamrazilo a sestra od prababičky vyšla ven, podívala se, jestli je nikdo neviděl, a nakonec zvolala: „Nikdo tady není.“

Všem se okamžitě ulevilo, protože pokud by je někdo viděl, zjistil, co se děje, a nahlásil to, Němci by je nejspíš všechny zastřelili. Všichni potom pomohli zavřít vrata a pokračovali dál ve svém plánu.

Prababička poté začala vrzat dveřmi od chlíva, aby nikdo cizí neslyšel, jak to veliké prase hrozně před smrtí kvičí. Když vyvedli nebohého vepřika na dvůr, opravdu začal hrozně moc kvičet, což ovšem všichni očekávali, protože i ten vepřík vycítil, že za malou chvíli zemře. Vepřík potom zabili podřezáním hrdla, protože kulka do hlavy by udělala moc velký hluk. Následně s opravdu velkým úsilím vytáhli prase na háky a pověsili ho. Praděda potom řekl prababičce: „Aničko, prosím, přines mi velký porcovací nůž.“ Když tu najednou někdo zaklepal na vrata a zavolal na pradědu: „Auguste, si tam?“ Praděda okamžitě i s ostatními ztuhl strachy, aby se náhodou soused o zabíjačku nedověděl. Praděda strachy vůbec nevěděl, co má říct, ale nakonec odpověděl: „Ahoj, co potřebuješ?“ Odpověď na sebe nenechala dlouho čekat a soused řekl: „Prosím, nepůjčil bys mi trochu ova pro koně?“ Praděda tedy pohotově odpověděl, že mu oves doveze sám druhý den a s tím se soused spokojil. Rozloučil se a odešel. Všem hned spadl kámen ze srdce. Prababička tedy po tomto nemilém překvapení zašla pro nůž a praděda již vychladlému zkrvavenému praseti uřezal hlavu, aby z prasete vytekla úplně všechna krev, která se poté použila na jelita. Nakonec začal praděda prase porcovat a ostatní mu pomáhali. Prababička maso nakládala, její sestra mlela odřezky s masem na jelita spolu s jitřnicemi a manžel prababiččiny sestry maso nosil.

A tak skončil příběh, po kterém se celá rodina večer pořádně najedla a měli zásoby na další dlouhé týdny války. Možná díky právě této povedené zabíjačce se všichni mí příbuzní šťastně dožili konce války.

Michal Vehovský, ZŠ Vratimov

Dědečkovy patálie z dětství

Když byl můj dědeček malý, žil s rodiči a čtyřmi sourozenci na jižní Moravě ve vesničce zvané Nemotice. Kdysi dávno tam jezdil vlak, kterému všichni v Nemotičích říkali Helenka. Vesnice je rozdělena potokem na dvě části.

Na každém břehu potoka byla parta kluků, která často mezi sebou bojovala. Dědeček si většinou se svými bratry nastrádali blátivé kuličky, kterými potom házeli po tak zvaných nepřátelích. Často chodívali domů jako kdyby se celý den váleli v bahně. Jednou dědeček hodil kuličku do školního okna, které se rozbilo. Dědeček musel potom pomáhat panu faráři v kostele. Ale jelikož byl dědeček číslo, domluvil se v kostele s dalšími pomocníky, že vypijí panu faráři před mší mešní víno a místo něj nalijí čistou vodu. Pan farář se na mši velice divil, co to pije. Když viděl kluky, jak se motají, bylo mu hned jasné, co se vlastně stalo.

Mnohé dny však dědeček strávil pracemi v domácnosti, na zahradě a staráním se o domácí zvířata. Jeho maminka pracovala v JZD, kde trávila mnoho času. Tatínek pracoval jako výpravčí a domů chodíval až k večeru. Dědeček se tak musel naučit vařit, péct a dělat nudle do polévky. Pomáhal tak mamince se svými čtyřmi mladšími sourozenci. Jednou, když dědeček pekl buchty, spletl si cukr se solí. Místo toho, aby byly buchty sladké, chutnaly jako slaneček. Dědečkovi nezbylo nic jiného, než upéct nové buchty, aby sourozenci neměli hlad. Do dneška dědeček velmi rád peče a dělá nudle do polévky, které mám ze všech nejraději. Na vánoce nám peče cukroví. Společně s babičkou jsou pro mě vzorem.

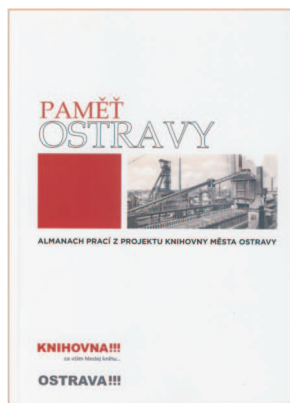
Martin Turoň, ZŠ O. - Hrabůvka, Mitušova ul.

VÁŠ PŘÍBĚH

Pamětníci, vzpomínejte!

Vzpomínky, které si nosíme v hlavě mají jednu nevýhodu, dokud je nenapišeme na papír nebo nevyprávíme, nemůže do nich nikdo nahlédnout. Je velká škoda odcházet-li do nekonečna s námi, aniž by zkušenosti, poučení i radost byly odevzdány jiným. Tentokrát nahlédněte do příběhů z publikace projektu **Knihovny města Ostravy** nazvaného **Paměť Ostravy**.

* * *

Vzpomínky na Josefa Filgase

V době před druhou světovou válkou učila v Mariánských Horách na obecné škole II. dívčí učitelka Božena Vopařilová. Byla to velice oblíbená učitelka, žáci ji milovali. Po nějaké době se v její blízkosti velmi často objevoval mládenec, kterému jsme říkali pan učitel. Byl to velmi všímavý mladík, denně chodil do dolní části Mariánských Hor k jámě Ignát a velice často byl viděn, jak si zapisuje nějaké poznámky.

Na začátku měsíce července vyváželi z jámy Ignát, stejně jako na ostatních šachtách v našem městě, koníčky, aby se napásli na sluníčku na čerstvé trávě poblíž dolu. Dělo se tak na svátek sv. Prokopa, patrona horníků. Všichni z okolí jámy Ignát jsme jim nosili suché pečivo a hlavně mlisky, nejvíce tedy cukr. Ten koníčkům nejvíce chutnal. „Pan učitel“ Josef Filgas začal chodit také na louku poblíž jámy Ignát, aby viděl koníky na vlastní oči. A zažil zde také to, že havíři, kteří s koníčky jezdili denně celé směny v dole, se rádi setkávali se svými „tahači vozíků“ i na louce, kde se pásli. Každý koník měl svoje jméno, ale zároveň slyšel i na jméno svého pána.

Na jednom takovém setkání koníčků na červencovém slunci se stalo, že koníček uslyšel, jak havíři volají na svého kamaráda: „Karle!“ Koníček, kterého mnoho let v podzemí opatroval jeho vozač, uslyšel jméno Karel a hned se vydal k horníkovi, kterého očichal a začal pilně olizovat. Jeho pán, tedy horník Karel, začal koníčka hladit a dával mu také mlisky, které donesl z domova. Přitom mu radostí tekly slzy, že ho jeho miláček koníček poznal.

Nevěděli jsme jako děti, že koníci jsou téměř všichni slepí, když žijí řadu let v naprosté tmě v podzemí! A ani jsme nevěděli, že tento havíř z dolní kolonie z Mariánských Hor je již v penzi a několik týdnů již koníka neviděl! Všichni jsme je obklopili a radovali jsme se z toho, že koníček poznal svého „pána“. Byl mezi námi i Josef Filgas. Pohotově začal debatovat s horníky, později se s nimi několikrát sešel a začal se také zajímat, jak si koníci žijí v hluboké jámě Ignát. Prostřednictvím paní učitelky Vopařilové a našich známých se seznámil se závodním inženýrem p. Moslerem, který mu umožnil, aby se dostal do prostor jámy Ignát, kde koníci celý rok žili.

Tak začal Josef Filgas soustřeďovat vzpomínky a současné zážitky havířů, ale také občanů, kteří koně chodili sledovat již několik roků. Seznámil se se spisovatelkami Helenou Salichovou a Jarmilou Glazarovou. Po velmi krátké době sepsal krásnou knížku Koníček Ivánek. V této knížce seznámil především nás, tehdy žáky obecných škol o tom, jaké kamarády máme na ostravských šachtách.

Protože již předtím Josef Filgas napsal mimo jiné knížku Mezi brásky, kterou jsme jako děti četli nejen ve školách, ale byl to častý dárek k různým svátkům, a protože jsme také koníčky znali, byla i kniha Koníček Ivánek v době války i po ní nejmilejší knížka ostravských dětí.

Na podzim roku 1938 se muselo mnoho dalších občanů, kteří pracovali na šachtách v okresech Karviná a Český Těšín, odstěhovat do Moravské Ostravy, protože tuto část naší republiky chtělo získat Polsko. My, kteří jsme tenkrát byli dětmi, jsme nechápali, co to je mobilizace a byli jsme velice překvapeni, když do Mariánských Hor, a to přímo na koleje u nádraží, byli nastěhováni horníci s rodinami, a to vždy několik rodin do jednoho vagonu.

Na pomoc těmto havířům začal jednat s vedením jámy Ignát nejen kněz pater Jindřich Březina, ale i mnozí učitelé a také Josef Filgas. Chodil denně na procházky do kolonie Kažmír, kam byly rodiny postupně stěhovány z vagonů. Byl podzim, neměli možnost děti vykoupat, a proto musely vdovy, které bydlely na Kažmíři, uvolnit jednu místnost pro rodinu, která přijela „z Polska“. Aby se tyto děti měly kde připravovat do školy, Josef Filgas spolu s ředitelem školy Krečmerem a paní učitelkou Vopařilovou dokázali, že místní hostinský Novák z Vondráčkovy ulice uvolněním místnosti umožnil, že mohli dětem pomáhat v patřičných přípravách do školy.

V Mariánských Horách bývala vždy v den úmrtí vzpomínka na našeho rodáka, který byl hercem v Brně a který byl velkým vlastencem. Byl to jeden ze zakladatelů Skautu v Mariánských Horách. Vzpomínky na něj konal vždy profesor Rudolf Tlapák. Po jeho zatčení a po odeslání do koncentračního tábora Oranienburg dělal tyto vzpomínky Josef Filgas.

Po válce se Josef Filgas zapojil do akce Heleny Salichové Budujeme Slezsko na pomoc postiženému Slezsku např. tím, že v kině Slávia v Mariánských Horách (později i jinde) četl nám, dětem, ze svých knížek. Vybíralo se dobrovolné vstupné.

Několik let jsme se s panem Josefem Filgasem neviděli, až ostravská knihovna pořádala v Komenského sadu čtení a půjčování knih, hlavně dětem. Byla to vynikající akce, mnoho nás tam začalo pravidelně docházet a nejen půjčovat knížky, ale také jsme mohly my, někdejší válečné děti, vzpomínat na trpká léta války. A tak se stalo, že jsme se s panem Filgasem setkali! Vůbec se nezměnil, pomáhal nejen vzpomínkami, ale i radami, co se dá ještě při těchto návštěvách při čtení v parku zlepšit. Byly to překrásné dny!

Je mi velice líto, že Ostrava na tak dobrého rodáka zcela zapomněla. Nemohl by být v Ostravě natočen Večerníček Koníček Ivánek?

Pane Josefe Filgasi, děkuji Vám, že jste za války pomáhal nám, kteří jsme byli tenkrát žáky obecních škol. Díky moc.

Alena Grušková

In: Almanach Paměť Ostravy, vydán Knihovnou města Ostravy, r. 2016

Připomínáme, že do dalších příběhů uvedených v publikaci "Paměť Ostravy" se můžete začíst v Knihovně města Ostravy a jejích pobočkách.

Krnovští Šlapáci

Skupina seniorů Krnovští Šlapáci eviduje téměř sedmdesát členů nejen z Krnova, ale i z blízkého okolí města.

Věnujeme se především turistice. Za každého počasí vyrážíme na zajímavé trasy do Jeseníků, Beskyd, procházíme naučnými stezkami kraje. Hrajeme "šipky", posloucháme hudbu, občas si i za tančíme.

Na týdenní pobyty s turistikou jezdíme s CK, ale dovedeme si zajistit týdenní putování i sami, např. Roháče. Naši činnost máme zdokumentovanou. Vedeme kroniku, náš "kameraman" pořizuje videozáznamy, které jsou promítány na závěrečných setkáních. Naše vycházky nejsou nahodilé, každý člen skupiny dostane čtvletní plán, kterým se všichni řídíme. A jaký byl rok 2017? To shrnul do "veršovánky" náš uznávaný vedoucí Milan!

Jitka Musilová a Šlapáci sobě!

Celý rok jsme spolu prožili,
po lesích, kopcích rádi chodili.
Hledali jsme nové cíle
a prožili krásné chvíle.

Že jsme parta vskutku skvělá,
ukazujem, jak se to dělá,
abychom byli stále čilí,
radostí života si užili.

Každý u nás má své místo,
že je originál, je jisto.
Do kolektivu kousek sebe dá,
své ego, jež nahradit se nedá.

Čas však neúprosný byl,
řadu kamarádů nám odloudil.
Máme je však ve svém srdíčku,
vzpomínka patří jim chvíličku.

Švandy jsme si užívali,
kolektiv stmelovali.
Kulatých výročí dosti,
při nich jsme protáhli kosti.

Vítání jara, narozeninová party,
tanečky, zpěvy a skvělé dorty,
to vše jsme vloni zažili,
a moc radosti si užili!

Do kolektivu přišly též nové tváře
a s nimi i mládí, jas a záře.
Všechny jsme přijali mile
věřím, že prožijí radostné chvíle.

Jedné osobě musíme poděkovat,
povedlo se mu krásu nafilmovat.
Máme tak vzpomínky nehynoucí,
pro nás i pokolení budoucí.

Jirko, měj tu kameru stále venku,
ať zachytíš každou scénku,
když děvčata cestu vodou hledají,
nebo po zadečku sněhem sjíždějí.

Dáděnka, ta naše víla milá,
jedničku za pečení si vysloužila.
Povzbudí nás na těle i na duchu,
mlsáme - pusy od ucha k uchu.

Zažili jsme i erotické vzrušení,
když Zdeňka dostala kalhotky
sexovní, cudná však byla,
dosud se nepředstavila.

Poděkujeme starému roku
a v novém přidáme do kroku.
Neb jen pohyb a též píle
splní všechny naše cíle.

Ples seniorů města Havířova

Od historicky prvního plesu „KLUBŮ SENIORŮ MĚSTA HAVÍŘOVA“ uplynulo v letošním roce již sedm let. Od té doby byly každým rokem plesy pořádány, jen se změnilo pro velký zájem místo konání. Z domu PZKO, kde již nebyly prostory dostačující, přemístili pořadatelé (pracovníci odb. soc. věcí Magistrátu města Havířova a zástupci Klubů seniorů města) konání do společenského sálu areálu TJ DEPOS Horní Suchá. Letošní ples v pořadí sedmý se opět vydařil. Potěšila nás nejen účast představitelů města v čele s paní primátorkou Janou Feberovou, ale i vystoupení dětí z MŠ Lipová a Maniak aerobik Ivany Kožmínové. Atmosféra byla opět skvělá! Touto cestou děkujeme všem, kteří se na přípravě a zajištění plesu podíleli.

Marta Bajerová, předsedkyně STP1

PŘEDSTAVUJEME KLUBY

Šipkový soubor veteránů Policie ČR

Za teplého slunného dne se v loňském roce, v odpoledních hodinách, setkala téměř padesátka policejních veteránů, mnozí se svými manželkami, na Kynologické základně Krajského ředitelství policie ČR Moravskoslezského kraje v O. - Hulvákách.

Hlavním důvodem setkání byl každoroční turnaj ve vrhání šipek na terč, do kterého se přihlásilo dvacet statečných matadorů, kteří zarputile bojovali o co nejlepší umístění v naději, že právě oni uspějí a získají kromě osobní ceny i putovní pohár krajského veteránského uskupení. Po několika-hodinovém klání se umístili na I.místě Bedřich Fiala junior, na II.místě Ludovít Moravec a na III. místě Zdenka Lipská. Vítězům předal ceny krajský leader Bedřich Fiala senior. Zbytek soutěžících pak byl odměněn bouřlivým potleskem.

K tomu, aby se všichni přítomní cítili dobře byly podávány grilované uzeniny s chlebem a hořčicí, o což se brilantně postarali kolegové Milan Hajný a Ludovít Moravec. Na svažení hrdla byl na čepu Nošovický pivní mok, kde bravurně ovládal pípu kolega Kukučka. Závěrem je třeba zdůraznit profesionalitu organizátorů akce, která byla velmi vydařená.

J.Š.III.

Na konci roku se policejní veteráni z Ostravy zúčastnili divadelního představení, muzikálu „REBECCA,“ v divadle Jiřího Myrona.

Představení se zúčastnilo celkem osmnáct veteránů s manželkami. Muzikál se všem líbil a představení nám přineslo velmi pěkný kulturní zážitek. Na konci představení diváci poděkovali hercům za jejich profesionální výkon několikařím potleskem, a to i ve stoje.

Josef Pekárek

GALENICKÁ LABORATOŘ Ostrava

Obránců míru 41, Ostrava-Vítkovice, 703 00 Výroba tablet, masť, roztoků
 596 614 587, 731 444 837 potravinových doplňků, kosmetik
 gloprodej@seznam.cz

Galenická laboratoř je česká firma zabývající se výrobou léků, potravinových doplňků (hořčík, vápník, zinek) a kosmetik. Na trhu působí již desítky let (původně jako součást jiných organizací, nyní samostatně)

Akce senior.

Tbl. Vitamin C GLO 500mg 100 tbl.	60,00 Kč
Tbl. Zinek GLO 100 tbl.	50,00 Kč
Tbl. Hořčík GLO 100 tbl.	60,00 Kč
Tbl. Hořčík+B6 GLO 100 tbl.	65,00 Kč
Tbl. Vápník GLO 100 tbl.	50,00 Kč
Chladivé mazání GLO 450 g	75,00 Kč
Masážní masť GLO 100 g	60,00 Kč
Masážní masť jalovcová GLO 100 g	80,00 Kč
Jalovcový masážní olej mandlový 100 ml	230,00 Kč
Tekutý pudr GLO 100 g	25,00 Kč
Tekutý pudr s mentolem GLO 100 g	25,00 Kč
Bílkovinná směs NO 100 g (doplnění oxidu dusnatého do organismu)	200,00 Kč

**Veškeré informace
o výrobcích najdete
na internetové stránce
www.glo.cz**

Tyto ceny a dopravu zdarma Vám zaručujeme při odběru od 700 Kč. Stačí si objednat na emailové adrese gloprodej@seznam.cz a přidat heslo AKCE SENIOR.

Ceny jsou uvedeny s DPH, poštovné při objednávce nad 700 Kč zdarma

gloprodej@seznam.cz, www.glo.cz

Příznivci Četníků z Luhačovic si mohou užít pohodu v seriálovém hotelu Popper

Vstříc filmovým fanouškům vycházejí Lázně Luhačovice, a.s., s letošní novinkou, Týdnem v hotelu Popper s podtitulem za Četníky do Luhačovic. Úspěšný televizní seriál a atmosféru První republiky budete během lázeňských procedur moci zažít 22.-29. dubna a v prvním říjnovém týdnu.

Ubytování budete v hotelu Dům B. Smetany****, na jehož balkóně bude, podobně jako v seriálu, skutečný nápis hotel Popper. Personál obleče dobové kostýmy, na ulici se o pořádek postarají četníci v uniformách z roku 1919 a nebude chybět ani dobový jídelní lístek a další překvapení. Osvědčený lázeňský program doplní i netradiční organizovaná nabídka besed či zájezdu do Kabinetu filmové historie a Filmového uzlu Zlín. Každý host navíc obdrží po příjezdu exkluzivní slevovou kartu, s níž ušetří např. při objednání výletů a kulturních pořadů i ve vybraných restauracích, obchodech či cukrárnách v Luhačovicích.

Lázně Luhačovice, a.s., s tímto pobytem uspěly v soutěži Velká cena cestovního ruchu 2017/2018 v kategorii nejlepší lázeňský a wellness balíček. Tradiční soutěž je vyhlašována vydavatelstvem C.O.T. media a Veletrhy Brno v rámci veletrhů GO a Regiontour.

„Na myšlenku využití filmové tematiky u pobytu nás přivedla tradice filmové tvorby ve zlínském regionu, stále častější natáčení v Luhačovicích, rostoucí poptávka filmových štábů po Luhačovicích jako atraktivní lokaci, ale i zájem samotných hostů.“

Pobyt rovněž zapadá do aktivit CzechTourismu, který podporuje návštěvy míst, která proslavila Česko na stříbrném plátně. A v neposlední řadě jsme tento produkt zamýšleli jako netradiční ochutnávku doby před sto lety, kdy vznikalo Československo, což si právě připomínáme,“ konkretizoval výkonný ředitel Lázní Luhačovice, a.s., Ing. Jiří Dědek, MBA.

Dům B. Smetany**** alias Hotel Popper

Dům B. Smetany**** je komfortní secesní hotel nacházející se v klidném centru lázeňského areálu. Impozantní dojem umocňuje Bruselská fontána před jeho vchodem. Hotel poskytuje vysoký standard ubytování v pokojích vybavených TV/SAT, rádiem, telefonem a minibarem. Příjemné posezení nabízí snack bar s letní terasou.

Ing. Jan Kočnar: Věřící vězni si najdou k sobě cestu, ovšem jinak panují mezi odsouzenými samé intriky

V čem spočívá hlavní smysl práce vězeňského kaplana? Ing. Jan Kočnar odpovídá: Přinést mezi vězněné osoby evangelium, česky to znamená- dobrou zprávu. Ta je univerzální pro všechny obyvatele planety: Bůh je láska. Toto mi bylo vštípeno rodiči, slovem i skutkem.

Tatínek byl kazatel a od malička jsem žil mezi křesťany. Čtyři sourozenci jsme vyrůstali v milující a harmonické rodině. V průběhu dospívání jsem měl krizi, zdálo se mi, že mě křesťanský životní styl omezuje, ochuzuje. Částečně jsem byl zklamán i kompromisy, na které církev za tehdejšího totalitního režimu přistupovala. Nebyl jsem dalek toho, abych začal žít světským životem. Bůh, tím myslím toho pravého, zjeveného v Ježíši Kristu, mě zastavil v r. 1980 a já pochopil, že jediný pravý smysl života je být v jeho službách. Opustil jsem inženýrské zaměstnání v oboru elektro, ve kterém se mi nedařilo, postupně jsem se angažoval ve zdravotnictví a po sametové revoluci jsem přijal nabídku pracovat pro Armádu Spásy. To byla dobrá příprava - poznal jsem mentalitu spoluobčanů v nejnižších patrech naší společnosti.

Co bylo rozhodujícím impulsem pro to, že jste nastoupil tuto dráhu vězeňského kaplana, jak dlouho jím jste a neزالitoval jste toho někdy?

Kazatelem sboru Církve bratrské v Ostravě byl ing. Jaroslav Orawski, stavitel, řídil například v letech 1994-96 stavbu modlitebny v parku M. Horákové. Začal docházet do Vazební věznice v Ostravě na Havlíčkově nábřeží v porevolučních dobách, kam měli duchovní počátkem devadesátých let téměř volný vstup. K setkávání jim určili vězeňskou knihovnu. A tak jeho prvním posluchačem byl knihovník, doktor práv, který si odpykával trest za vraždu své ženy. Pan Orawski se s ním od jeho propuštění pravidelně setkává. Tam naváděli další zájemce z řad vězněných osob o duchovní službu. Mě brával s sebou coby zpěváka a kytaristu. Tehdejší ministryně spravedlnosti, paní Parkanová, rozhodla o zřízení nové funkce ve Vězeňské správě - vězeňský kaplan. Práce v Armádě Spásy mě už neuspokojovala, takže na doporučení ing. Orawského jsem byl přijat v r. 1999 jako kaplan do Věznice Ostrava-Heřmanice, kde pracuji bezmála již dvacet let. A nikdy jsem svého rozhodnutí neزالitoval.

Jak život ve vězení tvaruje charakter lidí? Existuje tam například opravdové přátelství?

Takové případy znám, ale to až právě po „konverzi“ tedy po „obrácení“. Věřící vězni si najdou k sobě cestu, ovšem jinak panují mezi odsouzenými samé intriky. Je to vysoká škola pro špatnosti, které se ještě nenaučili. Je to boj o přežití. Zákon džungle, zákon silnějšího. Jsou i rafinovanější způsoby než násilí; bonzáctví, donašečství. Každý si hledá cestičku, jak ten dlouholetý žalář mezi ostatními přežít. Přátelství tedy jen na oko, takové to pokrytecké, ani se to vlastně přátelstvím nazvat nedá. Takže: život ve vězení lidi nenapravuje, naopak je ještě více kazí. Kdo z nich venku nebral drogy (a jako že je takových poskrovnu), může se to naučit tady. Ale nutno podotknout, na obhajobu vězeňské služby, že průniku drog se do věznice zabránit nedá, nebo jen velmi těžko. Typické je „kšeftování“. Protože peníze v hotovosti mít vězni nemohou, kšeftuje se se známkami, s jídlem. Nejpotřebnější artikl, bez kterého se žít nedá, jsou tu tabák, tabákový papír, a káva. Když nastoupí nový vězeň a dostane balík z domova, musí z něj hned druhým zaplatit jakési „vstupné“. Nic mu z něj pomalu nezbude.

Která slova z Nového zákona jsou podle Vás nejvýstižnější na adresu vězňů (a proč)?

Například jedno z Ježíšových podobenství, které je zapsáno v Matoušově evangeliu (13,45-46), zní takto: „Anebo je království nebeské jako když obchodník, který kupuje krásné perly, objeví jednu drahocennou perlu; jde, prodá všecko, co má, a koupí ji.“ Možný výklad podobenství je tento: Obchodníkem je zde Bůh a perlou člověk. Protože jsme stvořeni k Božímu obrazu, máme vzácnou hodnotu. Nejsme si této své hodnoty vědomi, jsme hříchem zašpinění a někde se ztraceni povalujeme v prachu. Obchodník, ten prodává vše, co má, aby perlu získal. To vše, co obchodník má, není pro Boha jen to, co vlastní, ale - co nade vše miluje. A tím je jeho Syn: Ježíš Kristus. A Bůh Otec život svého Syna vydává za nás. Aby nás získal, vykoupil. A tak Romům říkám, že právě oni jsou takové černé perly, které mají pro Boha nesmírnou hodnotu a on je vykoupil a očistil. Když toto vírou přijímají, mnozí se pak opravdu zatřpytí a i nadále se pak blyští, jako nová stvoření v Kristu.

Vězeňský kaplan ing. Jan Kočnar (vpravo) mezi svými „ovečkami“.

Blíží se Velikonoční svátky: jsou pro vězněné lidi něčím výjimečné?

Ani bych neřekl. To spíše vánoční svátky. O vánocích jsou i vězni naměkko, zvláště proto, že si uvědomují odloučenost od rodiny, pokud nějakou mají. Ona totiž představa, že vězni jsou nějakí zbožní lidé, si jaksí protiřečí. Když mi vězeň tvrdí, jaký je zbožný katolík a jak venku chodí do kostela, tak se ho zeptám: A co tedy děláte tady?

O protestantech se to říci nedá, že by se zde nějak hlásili ke své víře. Ale žel i katolickým kněžím, kteří sem do věznice docházejí sloužit mši, stačí, že vězeň byl pokřtěný, má jakous takous docházku, že se „vyzpovídá“ a pak dostane při mši hostii, protože je katolík. To já, jako zdejší kaplan, bych ji od toho faráře nedostal, protože nejsem katolík. Kněz zde na vězně, které nezná, hledí jako na své ovečky, protože jsou katolíci. A oni vyjdou z kaple a hned za katrem spustí svoje „rejdy“. Je to pokrytectví ze strany kněze, že nechává „své ovečky“ žít v představě, že je vlastně důležitější, jsem-li pokřtěný, než jaký mám vztah k Ježíši, biblicky řečeno - zdali jsem se vůbec „narodil z Ducha“. A o tom já s vězni mluvím, že člověk nevejde do Božího království, jestliže se nenarodí shůry, z Ducha.

Máte z vaší praxe nějaký příběh, který „zahřeje na duši“?

Ano, to jsou právě ty případy, když se vězeň obrátí, „znovuzrodit“. To jsou ti, kteří zde uvěřili a už se od propuštění nedopustili ničeho takového, za co se zavírá. A tady v současné době mám pět takových lidí, se kterými je skutečně radost se setkávat, kteří jsou upřímní, horliví a sdílíme spolu víru už nejen jako pastýř se svými ovečkami, ale jako bratři, které spojuje láska Kristova. Snaží se podle toho zde také žít. Často bývají od druhých zesměšňováni a musí pro víru v Krista trpět. Ale je to dobré, procházet takovými zkouškami. Jejich počet je proměnlivý, což je dáno i tím, že z různých důvodů bývají „přeloženi“ do jiných věznic. Pak s nimi udržuji písemný kontakt. Těch, se kterými se sdílím takto na dálku, je teď asi pět.

A přidávám dva z řady povzbudivých příkladů, které mám „z venku“:

Robert B., se kterým jsem se setkal ve Vazební věznici a který očekával vysoký trest za závažnou organizovanou trestnou činnost, po vynesení rozsudku nastoupil k vykonání trestu v ostraze do naší věznice, kde svůj život cele vydal Kristu. Ve svém svědectví vypráví, jak došlo k jeho téměř zázračnému podmíněčnému propuštění z věznice Nové Sedlo, kam byl od nás proti své představě eskortován. Ihned začal řádně pracovat a v Českém Těšíně se aktivně zapojil do života sboru v Křesťanském centru Apoštolské Církve. Dnes jsou tomu již čtyři roky, uvěřila i jeho manželka, podílejí se na organizování církevních skupinek. Jsou to Romové a mimo jiné se Robert jako bývalý aktivní fotbalista angažuje ve volnočasových aktivitách pro romské děti ze sídliště.

Martina Č. se Bůh dotkl před dvěma roky při evangelizaci v naší věznici Ostravě-Heřmanicích, při vystoupení bývalých vězňů, dnes už praktikujících křesťanů. Třiatřicetiletý Martin byl před třemi měsíci pokřtěn ponořením v Církvi bratrské v Opavě a přijat za člena sboru. Nasměroval jsem ho tam v létě, po podmíněčném propuštění, během soudem nařízené protialkoholní léčby, kterou dokončoval v opavské psychiatrické nemocnici. „Chytil se“ i díky místnímu kazateli a vřelému přijetí celého společenství, které zaujal svým temperamentním a přesvědčivým svědectvím o své víře. Tamní starší sestra, která má svého syna také ve vězení, se jej mateřsky ujala jako vlastního. V současnosti bydlí v azylovém domě v Třinci, vedeném evangelickou diakonií, je pod jejich dohledem a také má zajištěnou práci. Pravidelně si s ním telefonuji.

Děkuji Vám za zajímavý a upřímný rozhovor.

Jiří Muladi

Čtvrtletník aktualit a zajímavostí nejen ze života seniorů.
Vydává Společnost senior, z. s.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová
Redakční rada: MUDr. Hugo Příbyl, PhD., Marie Kalinová, Ing. Jiří Muladi, Hana Kuchařová, Eva Mudrová.

Neprodejně. Registrační značka MK ČR E 14221
Adresa redakce: Společnost senior, z.s. Na Jízdárně 18,
702 00 Moravská Ostrava IČ 265 95 982
Tel.: 724 276 672 ; 728 466 105
e-mail: info@seniortip.cz www.seniortip.cz

Pět tipů, jak si zlepšit den

Určitě si někdy říkáte, kde máte ještě brát energii na to, abyste zůstali pozitivní. Nevíte, jak si udělat radost a jak nežít tak uspěchaný a jednotvárný život. Mohly by vám však pomoci následující rady:

1. NEVSTÁVEJTE NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Určitě to znáte - když máte vstát, musíte se do toho nutit. Odkládáte budík až do chvíle, kdy už opravdu nestíháte, a každé ráno tak začínáte ve spěchu. Jenomže jakmile jednou naháníte čas, naháníte ho pak většinou už celý den. Běháte od jedné věci k druhé, nezastavíte se. Na konci dne jste tak vyčerpaní, že jen tupě zíráte do televize. Je to však opravdu nutné? Stačí jen vstát včas, udělat si příjemné ráno s kávičkou a dobrou snídaní. Však ono udělá své, když nemusíte spěchat a v klidu si můžete pohovět na toaletě.

2. ROZDÁVEJTE RADOST OSTATNÍM

Na světě nežijete sami. Obklopuje vás spousta lidí, kterých si běžně třeba ani nevšimnete. Začněte pozorovat své okolí, všimněte si lidí kolem sebe. Věnujte jim úsměv, popřejte jim dobrý den nebo je třeba pochvalte. Otevřete oči a hledejte v lidech kousek světa. Zjistíte, že za tvrdou slupkou se většinou skrývá člověk, který stejně jako vy rád slyší vřelá slova. Ne náhodou se říká „čím víc lásky rozdáš, tím víc se ti jí vrátí“.

3. TĚŠTE SE ALESPŮŇ NA JEDNU VĚC

Každý den si udělejte radost třeba jen maličkostí. Těšte se na to, až si cestou za povinnostmi pustíte svou oblíbenou hudbu, až si dáte dobrý oběd nebo až si budete moci oddechnout cestou domů. Až obejmete partnera. Nebo třeba až někoho na ulici potěšíte svým přáním hezkého dne.

4. ZAHODTE NEPOTŘEBNÉ

Ať už vás potká cokoli, hodte negativní zážitky do koše. Smyjte je ze sebe ve sprše nebo se v případě, že jste rozhořčení a rozzlobení, jděte vybit třeba běháním nebo jízdou na kole. Sedněte si pod hvězdnou oblohu a vypovídejte se do prázdna. Napište vše záporné na papír a spalte ho. Prostě se zbavte všeho, co by vás mohlo v budoucnu tížit.

5. PODĚKUJTE UPLYNULÉMU DNI

Před spaním svůj den zrekapitulujte a najděte alespoň jednu věc, která vám udělala radost. Pokuste se usínat s pocitem, že máte život rádi a že se těšíte na další den. Život je tu pro nás a za to bychom mu měli být vděční.

A JAK ZNÍ ZÁVĚREČNÁ, BONUSOVÁ RADA?

Mějte rádi sami sebe takové, jací opravdu jste. Mnoho z nás má rádo svou kariéru, své úspěchy, svůj vzhled. Zapomeňte však na své „dobré jméno“ a zahleďte se na chvíli do svého nitra. Nezáleží na tom, jak barevnou máte masku. To, co potřebuje vaši lásku, sídlí hluboko ve vás. Možná zjistíte, že je to pohřbeno pod nánosem životního prachu. Jenomže dokud nebudete mít opravdu rádi to něco uvnitř vás, tedy sami sebe, nemůžete být upřímně vděční za to, že tu můžete být a rozdávat radost kolem sebe ostatním.

Podivín

Šel jsem onehdy po ulici a spatřil asi padesát kroků před sebou člověka tlačícího nákupní vozík. Šel jen pomalu, ta věc kladla na svých malých kolečkách značný odpor, bránila se, otřásala na kamenité dlažbě chodníku a řinčela tak, že se lidé otáčeli. Dohonil jsem ho až na pár metrů a zdál se mi nějak povědomý. Ohnutý, tváře pohublé, u nosu kapku. Opravdu dědek, ale slušně oblečený, žádný ranec se svým majetkem, takže bezdomovec asi ne. Kam tedy táhne ten vozejk, podle nápisu z marketu Tesco? Nevypadalo to, že ho ukradl, to by se s ním takhle nahlas neproducoval na ulici.

Když se zastavil u jedné z laviček, které naše radnice umístila podél dlouhé ulice, došel jsem k němu a přisedl. Pozdravil jsem a zeptal se, kam tu věc veze.

„Do Tesca, pane, někdo ho nechal na chodníku před školou.“

„To je od vás hezké, že jdete na nákup a přitom se z takové dálky táhnete s tím monstrem“, říkám, „můžete ho rovnou použít a bez mince!“

„Kdepak, nejdu nic kupovat, ale chci to udělat za toho lajdáka, co ho tam nechal. Myslím, že ty dráty na kolečkách mají cenu aspoň tisíc kaček a bylo by škoda, aby ho ti co vybírají popelnice, odvezli za padesátku do sběru.“

„A vy myslíte, že se vám za to v Tesku odmění?“

„Ale kdež, šoupnu ho k ostatním a vrátím se domů.“

„A proč tedy pane...?“

„Aha, vy myslíte, proč to dělám a ještě když tak pajdám, co? Inu, pane, já už jsem takovej podivín, víte! To já třeba seberu i papír, nebo prázdný kelímek z Mekáče a krabičku od cigaret, co naše mládež pohodí a donesu ho do nejbližšího koše, je jich tu na sloupech dost. Ovšem jen při cestě, po celé ulici to nesbírám, to zas ne!“

„Teda každý den alespoň jeden dobrý skutek, jak říkají skauti, co?“

„No, tak to zrovna není“, usmál se, „spíš je to tím, že mne naši vedli k pořádku a mně to vadí i na ulici. Nebo je to třeba i nějaká mentální úchylka, nevím.“

„A to jste neslyšel, že každý dobrý skutek je vždy vzápětí po zásluze potrestán? Vám se to nikdy nestalo?“

„No to víte že jo, někdy! A vždycky mne to mrzelo, tedy ne že jsem to udělal, ale jak se to zvrtilo, ať už nepochoopením, nebo okolnostmi, ale vždycky k mojí újmě.“

„No, a to vás neodradí?“

„Ne, mne těší, že z toho mám dobrý pocit, nebo když mi někdo poděkuje, jako ta stará paní, co jsem jí donesl těžkej nákup až před dům. To už bych dnes ovšem nemoh', unesu stěží sám sebe, a tak aspoň něco, na co stačím.“

„Hm, tak se mějte“, zvedl jsem se, „a ať vám tedy v tom marketu aspoň poděkují!“

Přeběhl jsem na refýž, kam právě přijížděla tramvaj a vlezl do ní. Promiňte mi prosím ten výraz, ale já do tramvají už opravdu lezu. Už ani nepamatuji, kdy jsem do nich ještě nastupoval, čidokonce naskakoval. Tramvaj se rozjela

rychlostí šest sekund na stovku, ale ještě jsem zahlédl toho dobrodince opuštěných vozíků, jak se pustil dál ke svému cíli. Neměl to daleko, sotva dvě stě metrů, ale pro něho (i pro mne), jako by to bylo třikrát tolik.

Jak to, že jsou ještě dnes takoví troubové? No, omlouvá ho, že je to produkt hodně starých časů, kdy se lidé ještě zdravili smeknutím klobouku a za pohozenou slupku od banánu vám policajt v modré plstěné helmě napařil pět kaček pokuty. Zkrátka opravdu podivín.

Škoda, že jsem ho už nikdy potom nepotkal, byl bych rád věděl, zda a jakého trestu se mu za ten dobrý počin dostalo. Jenom nevím, proč mi byl tak povědomý.

Když si druhý den tuhle historku přečetl můj syn, zasmál se: „Táto, víš proč? Protože to byl ty sám. Jako bych tě viděl! Ale proč nenapíšeš pravdu a svádíš to na nějakého nevinného dědulu?“

Neodpověděl jsem mu, ale tady přiznávám, že jsem nechtěl, aby to vypadalo, že se tím chlubím. A tak, když se teď ukázalo, že je to, řečeno eufomisticky podivínství, nebo na plná ústa pitomost, kajícíně přiznávám: ano ten dědek jsem byl já. A co mi bylo za tu dvacetiminutovou procházku ve studeném větru odměnou? Čtyři dny v posteli, suchý kašel a litry potu. Ale ten dobrý pocit mi za to stál.

Luděk Ťopka

In vino veritas, aneb Pokazit se tím nic nedá

Nedávno jsem se v hospůdce setkal s jedním Italem. Tonymu bude letos padesát, před patnácti lety se tady oženil a tvrdí o sobě, že zná asi „trži a půl tisíce“ českých slov. Lámanou češtinou dokáže tento veselý chlapík vysvětlit, že „přijel za svou velkou láskou a narodila se mu tady dcera, ještě větší láska“, která v deseti letech mluví perfektně česky, italsky a anglicky.

Zabrousili jsme do politiky (což se v hospodě nemá), Tony měl jasno. Sice nechápe, proč v italských volbách mohou volit Italové, kteří v Itálii nebydlí, ale korespondenčně volil a jeho hlas dostal Berlusconi, protože ten „dokáže ilegální migranty vyrážet a v Itálii pro ně není práce“.

Z české kuchyně má Tony rád všecko, kromě bramboráků, neboť „ty mají moc oleje“. A jaké je v Itálii pivo? „Tam není pivo“, odpověděl. To se mi nechtělo věřit - myslel jsem, že v komunikaci nastal zádrhel, a proto jsem otázku zopakoval. „No tam je pivo“, vysvětlil, „ale špatné. Když se ptáš na pivo, tak pivo je tady, v Česku. V Itálii je víno.“

Na to jsem reagoval, že u nás máme taky víno - ale odpovědi mi byl srdečný smích. Poučen kdysi i profesionálními vinaři jsem se snažil oponovat: „OK, červenému vínu u nás chybí slunce, ale bílé víno máme dobré...“ Když se Tony uklidnil, zavrtěl hlavou a povídá: „O červeném vínu se vůbec nebavme. A vaše bílé víno není špatné. Ale není dobré...“

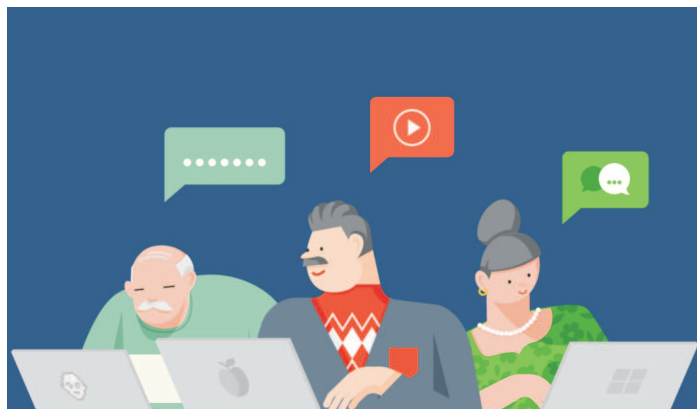
Tuto diskusi jsme vedli před Velikonočními svátky, rovněž jsem zasondoval, jak jsou na tom Italové s vírou. „No my musíme“, vyjelo z Tonyho naprosto samozřejmě. „Vždyť u nás je papež a díky papežovi celý svět ví, kde je Itálie. Člověk nemusí chodit do kostela, aby věřil, ale i tak devadesát pět procent Italů do kostela chodí a všechno jsou to katolíci.“ Je ovšem tak automatická víra v Boha upřímná?, zeptal jsem se. Tony se zamyslel. „Já ti povím slovy mé maminky: víra není špatná. Jestli je dobrá? Nevíme. Ale pokazit se tím nic nedá.“ A na to, ať si lidé nic nepokazí ani o Velikonočních svátcích, jsme si přitukli.

(di)

Čeští senioři se internetu nebojí

Dle aktuálního výzkumu společnosti Seznam nazvaného Starci na netu využívá notebook nebo stolní počítač drtivá většina z nich. Na internetu nejčastěji posílají e-maily, hledají informace nebo nakupují. Více než 60 % osob starších 65 let pak využívá chat a sociální sítě ke komunikaci s rodinou. Moderní technologie tak mohou být účinnou zbraní v boji proti izolaci, osamělosti a depresi seniorů.

Zájem seniorů o moderní technologie a využívání internetu se v posledních letech stále zvyšuje. Dle zjištění Pew Research Center používá internet 70 % seniorů starších 65 let. Zvyšující se zapojení starších lidí do online prostředí potvrzují i české výzkumy. Nejnovější průzkum společnosti Seznam nazvaný Starci na netu například ukázal, že 65 % osob starších 65 let využívá alespoň jednou měsíčně notebook, více než polovina jich pak vlastní smartphone. „Zájem seniorů o nová média se kontinuálně zvyšuje, a to spolu s tím, jak se do seniorského věku dostávají lidé, kteří s počítači pracovali již v produktivní fázi svého života. Stejně jako u zbytku populace se u nich zájem o nové technologie a schopnost je používat zvyšují se vzděláním,“ potvrzuje Jakub Macek, sociolog médií z Masarykovy univerzity. „Stále však platí, že senioři jsou oproti jiným věkovým skupinám při poznávání moderních technologií v nevýhodě, často proto uvítají nejrůznější kurzy počítačových dovedností nebo radu od rodinného příslušníka,“ dodává Vojtěch Šmarda, ze společnosti Senior SAFE, projektu pro podporu lidí v České republice nad 50 let.

Motivace naučit se využívat internet vzešla dle výzkumu společnosti Seznam téměř v polovině případů od seniorů samotných. Velkou roli pak hraje také zaměstnavatel, který orientaci v online prostředí shledává za podstatnou pro další výkon práce. Zaměstnavatel tak k užívání internetu pobídl seniory až ve 28 % případů. 26 % dotázaných seniorů se pak začalo zajímat o internet na popud svých přátel, dětí nebo vnoučat. Mezi nejčastější činnosti, jež čeští senioři připojení k internetu provozují, patří dle výzkumu Starci na netu vyhledávání zpráv a informací. 97 % osob nad 65 let internet využívá též k e-mailové komunikaci.

Senioři však v poslední době přicházejí na chuť i sociálním sítím. Téměř polovina českých seniorů používá Facebook nebo jiné sociální sítě. 63 % z oslovených poté komunikuje se známými pomocí nejrůznějších chatovacích nástrojů. Právě ve vlivu sociálních sítí na mezigenerační vztahy shledávají odborníci jejich možný přínos. „Internet a sociální sítě nemohou dát osamělým seniorům pro ně potřebný pocit blízkosti další osoby, ale mohou být dobrým doplňkem k řešení jejich samoty a izolace.

Využíváním internetu senioři nejen posilují své sociální vazby s okolím, rozvíjejí samostatnost a paměť, ale trénují tak například i jemnou motoriku,“ doplňuje Veronika Lelková, vedoucí sociálně aktivizačních služeb pro seniory v Centru pro rodinu a sociální péči.

Senioři se ovšem nebojí ani internetového nakupování. V tuzemsku ho využívá 73 % oslovených seniorů, platby přes internetové bankovníctví pak používají zhruba dvě třetiny z nich. Odborníci však v případě internetových nákupů varují před možným nebezpečím. Senioři se totiž i v online prostředí stávají jednou z nejohroženějších skupin. „Senioři by vždy měli dbát na to, aby jejich heslo bylo dostatečně bezpečné, obsahovalo různé velké písmena i číslice. Heslo k účtům by si neměli zapisovat na papírek ani ukládat do počítače. V e-mailu nebo chatu by pak v žádném případě neměli udávat osobní údaje osobě, kterou neznají,“ shrnuje základy bezpečného chování na internetu Roman Beránek ze společnosti Senior SAFE.

Z výzkumu také vyplynulo, že neaktivnějšími šířiteli e-mailového spamu, ať již pravdivého či nepravdivého, jsou senioři ve věku nad 65 let. S přibývajícím věkem uživatelé šíří spam podstatně více než uživatelé mladší. Spam zahrnuje jak pravdivé zprávy, tak i hoaxy a dezinformace. E-maily, které varují před údajným nebezpečím, například migrací nebo islámem, rozšiřuje 35 % osob ve věku 55-64 let a 47 % respondentů starších 65 let - to je čtyřikrát více než u lidí mladších (35 až 44 let). Pravdivé i nepravdivé zprávy o politickém dění pak šíří senioři 6x častěji než osoby mladší. „V řadě případů si senioři informace, které sami šíří, vůbec neověří, protože důvěřují autoritě, která jim e-mail poslala. Tou mohou být jejich kamarádi, bývalí spolužáci nebo kolegové. To s sebou nese celou řadu rizik - starší uživatelé internetu lze snadno ovlivnit a ti potom aktivně ovlivňují své přátele a známé prostřednictvím e-mailového spamu. Proto je velmi důležité učit uživatele internetových služeb rozlišovat pravdivé a nepravdivé informace, učit je s informacemi kriticky pracovat, naučit je hledat primární a věrohodné zdroje a upozorňovat je na strategie, které autoři nepravdivých zpráv (hoaxů, dezinformací, fake news) využívají,“ říká Doc. Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D. z Univerzity Palackého v Olomouci.

Senioři (nad 65 let) začali v téměř polovině případů (41 %) používat internet sami, bez vlivu jiné osoby. V 28 % pak seniory k používání internetu přivedl jejich zaměstnavatel, případně jejich vlastní děti (15 %), známí a přátelé (6 %) či vnoučata (5 %).

Přibližně třetina všech respondentů výzkumu se v online prostředí také seznamuje. Z této skupiny téměř čtyři z pěti dotázaných napříč všemi kategoriemi využívají online seznamky. Senioři k seznámení s protějškem ve 29 % využívají také online inzerci, ve 14 % Skype či jinou aplikaci, v 10 % se seznamují skrze prostředí online her a v 8 % případů přes webové stránky zájmové organizace. Mladší respondenti (35-44 let) preferují často seznámení přes sociální sítě (ve 34 %), ještě více ale k tomuto účelu využívají chatovací portály (37 %).

Výzkum Starci na netu probíhal v období od 1. 10. 2017 do 31. 12. 2017. Přes online formulář se ho zúčastnilo 1072 respondentů, kteří byli rozděleni do čtyř věkových kategorií od 35 let výše. Kompletní výzkumná zpráva je k dispozici na webu www.starcinanetu.cz.

Mohlo by vás zajímat

Víte, že v letošním roce oslaví město Karviná 750 let od první písemné zmínky? Pojďme si přiblížit město založené na obchodní cestě z Uher do Pobaltí. Přestože byla Karviná v minulosti mnohdy spojována spíše s těžbou uhlí, její současnost je zcela jiná. Široká nabídka turistických možností, památek nebo lázeňství dělá z Karviné to pravé místo pro výlet. Dnešní Karviná není stará Karviná, protože ta zanikla při těžbě černého uhlí. Místo, kde stála původní osada, připomíná nakloněný barokní kostel sv. Petra z Alkantary či empírový zámek s parkem nebo lázně. Městem se projdeme třeba příště, je tam opravdu hodně zajímavých míst k zastavení. Dnes si pojďme představit poslední zmíněnou část města - Lázně Darkov.

Bohatství třetihorního moře přineslo velkou slávu místu, které se jmenuje Darkov. Jsou to proslavené lázně založené před více než 150 lety. Svými jodobromovými vodami, majícími původ ve třetihorách, daly nový životní impuls už tisícům pacientů.

Začněme od knížete Vladislava Opolského. Ten již v roce 1268 zapsal první zmínku o území, kde bylo povoleno právo vyvažování soli, a to v osadě zvané SOLCA. Jód, který voda obsahovala (pocházející vlastně z někdejších mořských řas), byl ve vodě objeven už v roce 1811.

Roku 1862 provedl svobodný pán Jiří Bess z Chrastiny na svých pozemcích v úseku mezi Darkovem a Stonavou pokusný vrt, jehož cílem bylo nalezení uhlí. Místo toho však z vrtu vytryskl pramen slané špinavé vody, která pak v pravidelných intervalech vyvěrala na povrch. Nejprve ji místní lidé používali k vaření, ale brzy ji fryštátský lékař Antonín Fiedler začal využívat k léčení kloubních či svalových potíží, nemocí štítné žlázy a dalších problémů. Výsledky byly příznivé.

Koncem roku 1866 udělila zemská vláda, sídlící tehdy v Opavě, povolení využívání pramene k léčebným účelům a zřízení "Lázeňského místa Ráj". Ve Vídni byla provedena analýza darkovské vody a byla prokázána její velká účinnost. Roku 1867 mohla tedy začít první lázeňská sezóna.

Byla postavena řada nových lázeňských budov - lázně prosperovaly a věhlas Darkova rostl v celé Rakousko-Uherské říši. Velice dobře je hodnocena éra šéflékaře Dr. Wilhelma Sperbera (1873-1887). Významného rozmachu lázně dosáhly i v době

působení Dr. Wilhelma Degré (1895-1905). Do stavby dalších objektů se pustil vídeňský architekt Korna. Byl vystavěn Společenský dům, hudební pavilon, nebo tak zvaná "dětská útulna", která v pozdějších letech velice dobře sloužila dětem postiženým obrnou. Lázně se rozrůstaly, lékaři se měnili, ale vzhledem k finanční náročnosti provozu byly lázně prodány bohatému rodu Larisch-Mönnichů. Klientela zde byla nesmírně bohatá, složená ze šlechticů, nově vznikající třídy továrníků, ale nechyběli samozřejmě ani význační spisovatelé či umělci - herci, operní pěvci. V roce 1902 se zde léčil např. F. X. Šalda, v r. 1935 to byl skladatel Vítězslav Novák, Karel Nedbal, spisovatel František Kožík, ale i Jaroslav Seifert, nebo známý filmový režisér Martin Frič. Do Darkova jezdila i Dana Medřická s manželem Václavem Vydrou, Věra Galatíková, Petr Kostka a mnozí další.

Lázně vzkvétaly také díky známým sochařům, kteří v lázeňském parku vytvořili řadu krásných uměleckých děl. Např. významný ak. soch. Jindřich Wielgus, původem ze Slezska, zde vytvořil sochu sedící dívky, jejímž modelem byla jeho dcera.

Čas ubíhá svým nezastavitelným tempem, nedá se zastavit vůbec ničím, a tak i Lázně Darkov pocítily změny. V roce 1976 se rozšířily o Rehabilitační Sanatorium v Karviné. Toto rehabilitační sanatorium bylo vytvořeno z komplexu budov určených původně k ubytování hornických učňů a také brigádníků, kteří na Karvinsko přicházeli za prací - těžit černé uhlí. Doba se však rychle měnila, uhlí nedobývaly už tisíce lidí, jako kdysi, a tak budovy přestaly plnit svůj účel.

Darkovské lázně se chopily příležitosti a zbudovaly velmi dobře vybavené sanatorium s bazény, rehabilitačními tělocvičnami a ordinacemi. Okolí tehdy zpustlých budov dnes zdobí park, který je k dispozici zdejšími pacientům od časného jara. I v zimních měsících, pokrytý sněhem, má ale svůj půvab. V budovách, které se proměnily k nepoznání a byly ještě doplněny o další objekty, najdeme prostornou jídelnu s dobrou kuchyní, která lázeňským hostům připravuje řadu dietních jídel. Dále jsou zde klubovny, sál pro četná kulturní představení či přednášky. Výborně slouží také vyhlášená cukrárna, která díky svým dobrotám či místním specialitám dokáže rozjasnit nejednu zamračenou tvář. Pacienti mají možnost zúčastňovat se zájezdů do divadel v nedaleké Ostravě, mohou navštívit blízké Beskydy, ale i třeba solné doly v polské Wieliczce. Rovněž se mohou na kole vydat po cyklistické stezce podél řeky Olzy.

Prostě Darkov je ve výborné formě a láká pacienty nejen z naší republiky, ale také ze všech koutů světa. Pokud někoho trápí problémy pohybového ústrojí, či poměrně úspěšně "prošel" cévní mozkovou příhodou, měl by se o Darkov zajímat. Petr Bezruč, který se v lázních také léčil, lázním složil čtyřverší, které bylo zveřejněno také na pamětní desce: "Kdo se v životě zle chová, dostane se do Darkova. Tam mu nervy sešijí a za hříchy nabijí."

Zázračná jodobromová voda, v níž se pacienti koupou, cvičí a relaxují, se stále získává z vrtů, které jdou do hloubky 600 - 1000 metrů. Vody z vrtů vyčerpané jsou naprosto ekologicky čisté. V jediném litru je obsaženo 40 - 50 gramů oné "zázračné" soli. Jde o tak zvanou "solanku". Obsahuje důležité jodidy a bromidy, převažuje sůl kuchyňská. Voda léčí, ale je i agresivní vůči potrubí a jeho části se musí často obměňovat. Stále se hledají nová zařízení, a to i v zahraničí. Získávání této vzácné vody z velkých hloubek je záležitost nákladná a je dobré, že se voda dosud neztratila. Nové prameny byly objeveny i jinde, třeba v lokalitě Polanky, která zásobuje zase Sanatorium v Ostravě-Klimkovicích.

Ještě pár vět k aktuální situaci. Od odborníků z Lázní Darkov jsme se dozvěděli, že lázně jsou jedny z nejstarších jodových lázní v Evropě. Celosvětově jsou známe svým využitím jodobromové solanky. Jak jsme již psali, celá desetiletí léčí pohybové, nervové a oběhové ústrojí, ale i některé choroby kožní a gynekologické.

Lázně Darkov tvoří dvě léčebná zařízení: historické Lázně Darkov v Karviné-Darkově a Rehabilitační sanatorium v Karviné-Hranicích.

Ročně se zde léčí až 150 tisíc klientů. Poskytovaná péče je založena nejen na přírodním bohatství jodobromové vody, ale i na profesionalitě zaměstnanců. Při poskytování služeb je využívána i nejnovější zdravotnická technika, včetně robotických přístrojů.

Léčebné pobyty jsou poskytovány v minimální délce jednoho týdne. Vybrat si můžete ze speciálních "balíčků", které obsahují vše, co si budete přát. Takové léčebné pobyty mohou využít i klienti, kterým nebyla schválena lázeňská léčba prostřednictvím pojišťovny - tedy samoplátci.

Hlavním léčebným prvkem je jód, kterého zdejší voda obsahuje 20 až 25 mg v jednom litru. Základní účinek nastává v jednotlivých orgánech prostřednictvím cév, částečně také kůže a sliznic. To je nejúčinnější přírodní balneologický prvek. Jód reguluje i štítnou žlázu a další hormonální orgány. Voda, která má vynikající účinky léčebné, preventivní, regenerační, ale i omlazující, je využívána v podobě koupelí a zábalů.

Co se týká již zmíněné moderní zdravotnické techniky, jmenujme například přístroj IMOOVE 600. Nabízí diagnostiku i cvičení jednotlivých cviků, včetně jejich programování. Je jediným přístrojem, kde u cvičení pracuje více než 90 % svalů současně. Významné je jeho využití u poúrazových stavů a při neurologických nemocech získaných i vrozených. Kdybychom chtěli popsat všechny přístrojové a rehabilitační vymoženosti lázní, rozhodně bychom popsali ještě mnoho stránek. Nejlepší bude, když si něco z nich vyzkoušíte na vlastním těle.

V areálu či blízkosti lázní se nachází i zajímavá místa k odpočinku. V lázeňském parku se nachází kaple svatě Anny postavena v r. 1902 v historizujícím slohu. Obdélná stavba s ozdobným štítem nese na vrcholu zvoničku s kovovým křížem. Vchod je olemován sloupy s ozdobnými hlavicemi. V sousedství kaple se nacházejí mariánská boží muka.

V jižní části lázní najdeme zajímavou technickou památku - železobetonový Most Sokolovských hrdinů přes řeku Olši, který byl vybudován v roce 1925 a nedávno rekonstruován. Tady naše povídání a zajímavém místě v kraji ukončíme.

Tímto materiálem jsme vám, milí čtenáři, chtěli přiblížit místo, které máte velmi blízko svých domovů a možná o něm nic nevíte. Pokoušíme se to napravit...

Hana Kuchařová

Zimní táboření - spaní ve stanu též zvané KLONDYKE

V první polovině prosince minulého roku proběhl další již 51. tradiční ročník zimního stanování KLONDYKE. Konal se na vrcholu kopce LIPÍ na území obce Morávka v blízkosti chaty na Kotaři.

Tato akce, která je organizována Klubem českých turistů, je tradičně pořádána 2. víkend v prosinci. Po deseti letech konání na jednom místě dochází ke změně místa zimního stanování. V minulých letech byla tato akce pořádána například na Smrku, Travném, Ropici, Slaviči a Kalužném. Poslední ročník na kopci LIPÍ v nadmořské výšce 902 m. proběhl za dobrého počasí a na sněhu, kterého bylo cca 25 cm. Po slavnostní fanfáře na trubku (po které jistě utekla zvěř ze širokého okolí) setkání zahájil krátkým projevem předseda KČT Horní Datyně Mgr. Jan Sládek.

... a pak již probíhala volná zábava. Setkávají se zde turisté všech věkových kategorií, kteří se často jinde nepotkají celý rok. Na palouku je udržováno několik větších ohňů, u kterých se za doprovodu několika kytar a harmoniky zpívají většinou trampské písničky, opékají se buřty či připravují jiné pochoutky. V lese jsou rozesety stany skalních turistů, kterým mráz ani sníh nevádí. V družné zábavě se vzpomíná na společně prožité chvíle v přírodě při respektování zásad ochrany přírody v CHKO Beskydy.

Právě proběhlý ročník zimního stanování vám aktuálně přibližujeme několika fotografiemi (ve fotogalerii na str. 24) a zároveň krátkým rozhovorem s propagátorem a účastníkem akce Pavlem Hrbáčkem.

Pane Hrbáčku, kolik táborníků se v tomto ročníku sešlo? A kolik let bylo nejstaršímu účastníkovi?

Přesný počet účastníků nelze stanovit, neboť počty se stále měnily. Odhaduji, že se této akce zúčastnilo kolem 350 turistů a milovníků přírody a to od nejmenších dětí, které na kopec museli donést rodiče, až po staré turisty a skauty. Mezi nejstarší účastníky patřil pan Gilar - skautským jménem Kačer, kterému bylo u příležitosti jeho 80tých narozenin předáno Čestné uznání KČT.

Je potřeba se na stanování v zimě zvlášť připravovat?

K zimnímu stanování se většinou odhodlají zkušení turisté, kteří již mají s tímto způsobem pobytu v přírodě nějaké zkušenosti a mají i odpovídající zimní vybavení. Nejde jen o kvalitní podložku (karimatku), která chrání hlavně ledviny před prochladnutím a zimní spací pytel, ale i vařič a příslušné nádobí pro zajištění teplé potravy a nápojů. Pohodu v zimě zajišťují i výrobky z darů naší země většinou z vlastní produkce účastníků. Každý zkušený táborník počítá s možnými výkyvy počasí, kterými se nesmí nechat zaskočit.

Tímto jsou na letošní 52. ročník atraktivní turistické akce KLONDYKE na kopci LIPÍ (prosinec 2018) zváni další turisté a milovníci přírody.

Ing. Pavel Staníček

Zimní táboření Klondyke má dlouhou historii. Postupně se tábořilo na pěti beskydských vrcholech:

Smrk	1 276 m n. m. (1967-1976)
Travný	1 203 m n. m. (1977-1986)
Ropice	1 083 m n. m. (1987-1996)
Slavič	1 055 m n. m. (1997-2006)
Kalužný	994 m n. m. (2007-2016)
Lipí	902 m n. m. (2017...)

Zimní táboření - spaní ve stanu též zvané KLONDYKE

